

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Донбаська державна машинобудівна академія
Освітня програма	29811 Маркетинг
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	075 Маркетинг

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Донбаська державна машинобудівна академія
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	29811
Назва ОП	Маркетинг
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	075 Маркетинг
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Чайка Інна Петрівна, Ковалевський Микита Миколайович, Вдовічена Ольга Геннадіївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	21.10.2020 р. – 23.10.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://cutt.ly/DgW9VdA>

Програма візиту експертної групи <https://cutt.ly/sgW3Jwk>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Сформульовані у ОП цілі відповідають місії та стратегії розвитку ДДМА. Програмні результати навчання сформульовані з урахуванням пропозицій стейхолдерів і враховують досвід ОП вітчизняних ЗВО. Врахування галузевого та регіонального контексту, потреби промислових підприємств у кадровому забезпеченні маркетингологами, під час формування цілей і програмних результатів ОП стало суттєвою перевагою. Зміст ОП, освітні компоненти відповідають предметній області спеціальності 075 «Маркетинг» магістратури. ОП відповідає вимогам чинного законодавства щодо навчального навантаження для магістерських ОПП (90 годин), а також за критеріями Стандарту вищої освіти спеціальності 075 «Маркетинг». Обсяг часу на вивчення вибіркових компонентів відповідає вимогам законодавства і становить 26,1 % від загального часу навчання за ОП. Студентам у доступній формі надається повна інформація про освітні компоненти: цілі, зміст, очікувані результати навчання, порядок оцінювання, критерії, що дозволяє отримати інформацію щодо змісту дисципліни, форм контролю та оцінюванню кожного виду робіт. Вся інформація знаходиться у вільному доступі на сайті. Процедура вибору дисциплін здобувачами вищої освіти описана у нормативних документах ДДМА і реалізується студентами всіх форм навчання. Навчання та викладання за ОП відповідає принципам студентоцентрованого підходу, академічної свободи, забезпечене актуальним інформаційним контентом, що регулярно оновлюється, матеріально-технічною базою; студенти залучені до науково-дослідних робіт, розробки практичних проєктів. Досягнення програмних результатів навчання за ОП забезпечене різними методами навчання, формами оцінювання рівня досягнення результатів навчання. Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, визначені та зрозумілі, зафіксовані в нормативних документах і представлені на сайті ДДМА. Здобувачі обізнані щодо правил проведення, повторного проходження контрольних заходів, порядком оскарження результатів контрольних заходів, процедурою вирішення можливих конфліктних ситуацій. Розроблені, оприлюднені, пропагуються правила та умови дотримання стандартів академічної доброчесності. Правила прийому на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному сайті. У ДДМА є необхідні фінансові ресурси для викладання дисциплін, безоплатний доступ до мережі Інтернет, бібліотеки, комп'ютерних аудиторій, та інших інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, створені умови для осіб з індивідуальними потребами. Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних в реалізації ОП забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання. В ДДМА створено систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, а правила та процедури, що регулюють права і обов'язки усіх учасників освітнього процесу чіткі та зрозумілі, розміщені на офіційному сайті ДДМА.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Під час формування цілей та програмних результатів ОП було враховано галузевий та регіональний контекст, а також сучасні вимоги ринку праці м. Краматорськ та регіону. Мета та цілі ОП відповідають місії, стратегії та цілям, сформованим у Концепції стратегічного розвитку Донбаської державної машинобудівної академії. Залучення стейхолдерів до процесу формування ОП на всіх етапах має систематичний характер, а їх інтереси враховуються під час формування цілей та програмних результатів навчання. Позитивною практикою є забезпечення вступу абітурієнтів із зони АТО за спрощеною процедурою (розробленою МОН) у ДДМА створений освітній центр «Донбас-Україна» завданням якого є супровід і допомога абітурієнтам, які проживають на території, непідконтрольній Україні. Методи навчання та викладання на ОП «Маркетинг» забезпечують досягнення цілей та програмних результатів навчання, матеріально-технічне, інформаційне забезпечення та використання дистанційної платформи Moodle дозволяє забезпечувати повноцінний навчальний процес в особливих умовах. Навчання та викладання за ОП здійснюється на основі студентоцентрованого підходу з урахуванням принципів академічної свободи, що доводить висока поінформованість здобувачів щодо цілей, змісту, програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання. Для студентської спільноти в ДДМА створена Стартап школа Sikorsky Challenge. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, оприлюднюються заздалегідь та доступні для ознайомлення, процедури і практика оскарження результатів та повторного проходження контролю є зрозумілими і вичерпними. Для забезпечення об'єктивності оцінювання впроваджується практика тестування в системі дистанційного навчання. Чітка і зрозуміла політика й процедури дотримання академічної доброчесності та реагування на її порушення. Достатній рівень академічної кваліфікації науково-педагогічних працівників кафедри менеджменту, які мають досвід викладацької та практичної роботи, проходять курси підвищення кваліфікації, стажування (в тому числі і міжнародні). На кафедрі створена та розвивається наукова школа з маркетингу. Існує практика прийому на роботу власних випускників. В ДДМА розповсюджена практика швидкого реагування на конфліктні ситуації завдяки інституту кураторства, а також постійній співпраці студентів з штатним психологом, а органи студентського самоврядування є дієвою та потужною структурою, що відстоює інтереси здобувачів освіти і має важелі для практичного застосування своїх повноважень. В академії створена та працює на професійному рівні медіа-група «Академія», до її роботи залучаються і самі студенти, а також функціонує потужна спортивно-оздоровча база, до складу якої входять стадіон, 6 спортивних залів, фітнес-центр, скелетром, фізкультурно-оздоровчий комплекс, зала спортивної слави.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

При перегляді ОП є потреба у вивченні та врахуванні досвіду більшої кількості українських ЗВО (в тому числі тих які надають освітні послуги в східному регіоні) та іноземних ОП за спеціальністю «Маркетинг»; модель вибору вибіркових дисциплін є недосконалою, адже пропонується обмежений вибір дисциплін, а не із загального списку

для всіх спеціальностей; міжнародні зв'язки ЗВО потребують більш тісної співпраці між учасниками освітнього процесу; окремі дисципліни на сервері дистанційного навчання потребують додаткового інформаційного наповнення; опитування студентів повною мірою не демонструє рівень задоволення освітнім процесом, його якістю, методами навчання та викладання; процедура визнання результатів навчання під час академічної мобільності з врахуванням досвіду іноземних ЗВО потребує доопрацювання; інформування студентів про відповідальність за порушення академічної доброчесності носить певною мірою формальний характер; питання анкет стосовно об'єктивності оцінювання демонструють лише загальний результат і враховують думку студента, щодо форм і методів забезпечення об'єктивності оцінювання; недостатній рівень залучення практиків до проведення аудиторних, практичних занять; рівень академічної мобільності потребує підвищення; неповна відповідність дослідницької компоненти за окремими дисциплінами; немає чіткої процедури врахування пропозицій та рекомендацій стейкхолдерів, щодо формування ОП. Рекомендовано: врахувати досвід регіональних ЗВО, що підсилює регіональне спрямування ОП; конкретизувати які саме позитивні практики були залучені, або адаптовані до впровадження в освітній процес, посилити співпрацю з іноземними ЗВО; подавати вибірково дисципліни загальним списком та супроводжувати їх відповідними робочими навчальними програмами; активізувати залучення студентів до міжнародних програм академічної мобільності, програм обміну досвідом, що підвищить інтернаціоналізацію освітньої діяльності; активізувати роботу в напрямку інформаційного наповнення дисциплін на сервері дистанційного навчання Moodle; розробити опитування яке на пряму демонструє рівень задоволення студентів освітнім процесом, його якістю, методами навчання та викладання, проводити його систематично; до анкети включити питання які стосуються впровадження форм та методів забезпечення об'єктивності оцінювання; розробити єдиний механізм інформування учасників освітнього процесу про наслідки порушення академічної доброчесності; активніше залучати фахівців-практиків до освітнього процесу, аудиторних занять, активізувати співпрацю з міжнародними партнерами з метою обміну досвідом між НПП та підвищення їх академічного та професійного рівня; посилити дослідницьку компоненту за окремими дисциплінами ОП; на сервері дистанційного навчання інформаційне забезпечення окремих дисциплін доповнити та розширити; відображати та документально підтверджувати результати співпраці зі стейкхолдерами під час перегляду ОП з чітким зазначенням зауважень, пропозицій, рекомендацій та результатів обговорень.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Мета та програмні результати навчання визначені в ОП «Маркетинг» чітко сформульовані, вказують на її фокус, а саме підготовку фахівців у сфері маркетингу (в тому числі промислового маркетингу), які відповідають актуальним потребам та ринку праці регіону та запитам роботодавців. Поряд з тим цілі та програмні результати навчання на ОП «Маркетинг» певною мірою узгоджуються з такими документами як: «Концепція стратегічного розвитку ДДМА на 2010 - 2020 рр» (посилання: www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/Концепція%20стратегічного%20розвитку%20та%20план.pdf); «Статуту ДДМА, затвердженого Міністерством освіти і науки України» (Наказ № 1422 від 11.10.2013 р.) (посилання: <http://www.dgma.donetsk.ua/docs/sertificaty/statut.pdf>); «Концепцією стратегічного розвитку ДДМА на 2021 - 2030 рр» (робота над проектом якої наразі триває і знаходиться на стадії відкритого обговорення. Посилання: <https://cutt.ly/LgEVaLy>). Цілі ОП відповідають стратегії ДДМА в напрямках орієнтації на формування фундаментальних та професійних компетентностей студентів які необхідні для організації ефективної маркетингової діяльності на підприємствах усіх форм власності та видів економічної діяльності, які діють на ринку, з акцентом на особливості маркетингової діяльності промислових підприємств.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Під час зустрічей експертної групи зі стейкхолдерами встановлено, що під час розробки ОП «Маркетинг» враховувались інтереси та потреби здобувачів вищої освіти, роботодавців, зокрема: Дерев'янка О.В. – виконуюча обов'язки начальника ВЗтаМД ПрАТ НКМЗ, Харченко Н.П. – керівник групи професійної адаптації ПрАТ «ЕМСС», Лісовий С.В. керівник департаменту з управління персоналом ТОВ «Корум Дружківський машинобудівний завод», Алпеев В. О. – керівник відділу збуту ПрАТ «Грета». Це підтверджується рецензіями від роботодавців. Крім того, експертною групою було з'ясовано під час зустрічей з відповідними групами, що програмні результати враховують

також потреби здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників, які були додатково визначені шляхом їх опитування. Результати такого опитування лише частково опрелюднені на сторінці кафедри (посилання: <http://www.dgma.donetsk.ua/prozorist-ta-publichnist.html>), але дають підстави стверджувати, що робота в даному напрямку проводилась. Підтвердженням також є той факт, що на офіційні сторінці ДДМА розміщена інформація про громадське обговорення проєктів освітніх програм на 2020/2021 н.р. із зазначенням можливості вносити зауваження та пропозиції до проєктів зацікавленими сторонами (посилання: <http://www.dgma.donetsk.ua/19-05-2020-555-obgovorennya-osvitnih-program.html>). За результатами зустрічей експертна група дійшла висновку, що потреби стейкхолдерів достатньою мірою враховуються при формуванні цілей та результатів навчання ОП, а також під час планування графіку навчального процесу. Потреби випускників не враховувалися, оскільки за даною ОП планується лише перший випуск.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано тенденції розвитку спеціальності, сучасного ринку праці, а також регіонального та певного галузевого контексту. Регіональний контекст було враховано, виходячи з соціально-економічної та політичної ситуації, що склалася в країні за останні роки, а саме: переселення мешканців із тимчасово окупованих територій до сусідніх областей та регіонів, в тому числі молоді, яка бажає здобувати актуальні для ринку праці спеціальності зумовили нагальну потребу формування ОП яка задовольняла б попит на регіональному ринку праці. Галузевий контекст було враховано, виходячи із запитів провідних підприємств регіону, таких, як ПрАТ «НКМЗ», ПАТ «ЕМСС», ПАТ «ВЕСКО», ПрАТ «ГРЕТА», ТОВ «Корум Дружківський машинобудівний завод» які потребують висококваліфікованих фахівців з маркетингу (що підтверджується договорами про співробітництво). В процесі формування цілей та програмних результатів навчання до обов'язкових компонентів ОП включено навчальні дисципліни «Стратегічний маркетинг», «Маркетинговий аудит», «Управління маркетинговими проєктами», «Ділове та академічне письмо іноземною мовою» які формують спеціальні навички в процесі підготовки фахівців-маркетологів для потреб промислової галузі. Рекомендовано в майбутньому, частково доповнити такими ОК обов'язкову частину ОП як «Міжнародний маркетинг», «Цифровий маркетинг», «Інвестиційний менеджмент», щоб відповідати тенденціям і потребам розвитку спеціальності заявленим вище, особливостям регіонального ринку праці та динаміці розвитку галузі. Дана освітня програма поки не має випускників, тому оцінювання ними відповідності вимогам ринку праці очікується в майбутньому. Під час розробки освітньої програми був врахований зміст аналогічних освітніх програм а саме: Київського національного торговельно-економічного університету, Національного авіаційного університету, Київського національного економічного університету ім. Вадима Гетьмана, про що було заявлено під час зустрічі з експертною групою. Під час розробки ОП «Маркетинг» лише частково був врахований досвід Європейської Асоціації забезпечення якості вищої освіти (ENQA), Європейського союзу студентів (ESU), Асоціації університетів Європи (EUA), Європейської асоціації закладів вищої освіти (EURASHE), Європейської Маркетингової Конфедерації (ЕМС), Світової асоціації професіоналів соціологічних та маркетингових досліджень (ESOMAR), але які саме позитивні практики були залучені, або адаптовані до впровадження в освітній процес не уточнено. Під час наступного перегляду ОП, рекомендовано врахувати досвід також регіональних ЗВО (в тому числі тих, які надають освітні послуги в східному регіоні), що підсилить саме регіональне спрямування ОП.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти України за спеціальністю 075 «Маркетинг» для другого (магістерського) рівня вищої освіти було затверджено та введено у дію наказом Міністерства освіти і науки України від 10.07.2019 р. № 960. Перший набір на ОП «Маркетинг» за другим магістерським рівнем вищої освіти було здійснено у 2019 році, тому розробка ОП здійснювалась у відповідності до потреб Донецького регіону у підготовці кадрів за спеціальністю «Маркетинг». Проєкт ОПП було розглянуто та рекомендовано до провадження на засіданні кафедри менеджменту (протокол № 2 від 04.09.2018 р.). Проєкт ОП пройшов громадське обговорення протягом місяця на сайті ДДМА та був затверджений на засіданні вченої ради ДДМА (протокол № 3 від 04.10.2018 р.). у 2019-2020 роках ОП «Маркетинг» було переглянуто з врахуванням пропозицій та побажань стейкхолдерів і узгоджено на засіданні робочої групи спеціальності 075 Маркетинг (протокол № 1 від 15.05.2019р.), розглянуто на засіданні кафедри менеджменту (протокол №24 від 21.05.2019р.). ОП затверджено на засіданні вченої ради ДДМА (протокол № 12 від 30.05.2019 р.). ОП «Маркетинг» (2020-2021 н.р.) було переглянуто відповідно до прийнятого Стандарту вищої освіти України за даною спеціальністю та рівнем вищої освіти і рекомендовано до громадського обговорення на засіданні робочої групи спеціальності 075 Маркетинг (протокол № 1 від 21.04.2020р.), розглянуто на засіданні кафедри менеджменту (протокол №23 від 05.05.2020р.) та затверджено на засіданні вченої ради ДДМА (протокол № 8 від 28.05.2020 р.). Експертною групою було встановлено, що ОП базується на переліку компетентностей та програмних результатів навчання запропонованих в проєкті діючого Стандарту вищої освіти, а в частині програмних результатів навчання корелює з описом відповідного 7 кваліфікаційного рівня НРК (Здатність особи розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог). Аналіз ОП (мети, методів

викладання та оцінювання, програмних компетентностей, ОК, форм атестації) дозволяють зробити висновок про можливість досягти визначених результатів навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Під час аналізу відповідності ОП «Маркетинг» критерію 1 експертна група відмітила такі сильні сторони та позитивні практики як: - мета та цілі ОП відповідають місії, стратегії та цілям, сформованим у Концепції стратегічного розвитку Донбаської державної машинобудівної академії; - підтримується тісний взаємозв'язок та співпраця з роботодавцями та практиками; - залучення стейкхолдерів до процесу формування ОП на всіх етапах має систематичний характер, а їх інтереси враховуються під час формування цілей та програмних результатів навчання; - під час формування цілей та програмних результатів було враховано галузевий та регіональний контекст, а також сучасні вимоги ринку праці, а саме потребу в маркетологах провідних промислових підприємств м. Краматорськ та регіону.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкими сторонами ОП можна визначити наступні: при перегляді ОП є потреба у вивченні та врахуванні досвіду більшої кількості українських ЗВО (в тому числі тих які надають освітні послуги в східному регіоні) та іноземних ОП за спеціальністю «Маркетинг». Експертною групою рекомендовано: врахувати досвід регіональних ЗВО, що підсилить саме регіональне спрямування ОП; конкретизувати які саме позитивні практики були залучені, або адаптовані до впровадження в освітній процес, а також посилити співпрацю з іноземними ЗВО з метою обміну позитивним досвідом та впровадження ефективних методів забезпечення освітнього процесу (в тому числі при перегляді ОП).

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

За результатами експертної оцінки визначено, що ОП «Маркетинг» має високий рівень відповідності якісним характеристикам за Критерієм 1 (включаючи підкритерії 1.1, 1.2,1.4) та потребує часткового доопрацювання за підкритерієм 1.3. Сформульовані у ОП цілі відповідають місії та стратегії розвитку ДДМА. Визначені програмні результати навчання сформульовані з урахуванням пропозицій стейкхолдерів і враховують досвід аналогічних ОП окремих вітчизняних ЗВО. Врахування галузевого та регіонального контексту, а також врахування потреби промислових підприємств у кадровому забезпеченні конкурентоспроможними фахівцями-маркетологами, під час формування цілей і програмних результатів ОП стало вирішальним при виборі відповідної оцінки. Слабкі сторони не є суттєвими, оскільки можуть бути усунені протягом короткого періоду, а пропозиції, щодо їх посилення мають рекомендаційний характер, експертна група робить висновок, що ОП «Маркетинг» та освітня діяльність за цією програмою за критерієм 1 відповідає рівню В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

За чинним законодавством щодо навчального навантаження для магістерських освітньо-професійних програм (90 годин), а також за критеріями чинного стандарту вищої освіти за спеціальністю 075 «Маркетинг», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 10.07.2019 р., № 960 (для другого рівня вищої освіти не менше 35 % обсягу ОП має бути спрямовано на здобуття загальних та фахових компетентностей, визначених стандартом), ОП повністю відповідає встановленим вимогам. Зазначена у звіті про самоаналіз частка обсягу часу на вивчення вибіркового компонента також відповідає вимогам законодавства і становить 26,1 % від загально бюджету часу 90 годин на навчання за програмою. Відповідно до навчального плану (Положення про організацію і контроль самостійної позааудиторної роботи студентів у ДДМА. Посилання: <https://cutt.ly/YgmbzuD>), обсяг самостійної роботи з кожної навчальної дисципліни регламентує навчальний план спеціальності (посилання:

<https://cutt.ly/jgmb5vE>), і складає, згідно Положення про організацію освітнього процесу в Донбаській державній машинобудівній академії (посилання: <https://cutt.ly/Ngmnwxxz>) не менше ніж 1/3 та не більше ніж 2/3 від загального обсягу навчального часу студента, відведеного для вивчення конкретної дисципліни. Під час інтерв'ю експертної групи із гарантом ОП «Маркетинг» було уточнено питання щодо опитування здобувачів стосовно їх ймовірного перевантаження. З'ясовано, що у ДДМА проводяться опитування студентів, щодо ефективності реалізації освітнього процесу. Зразки анкет було надано експертній комісії. Загалом питання анкети дають змогу оцінити сприйняття якості викладання та ОП студентами, хоча напряду і не демонструють ступінь навантаження на студента.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Освітньо-професійна програма «Маркетинг» ступеню вищої освіти «магістр» (затверджена вченою радою ДДМА 28.05.2020 р.) є структурованою, містить 12 обов'язкових компонент та 13 вибіркового (посилання: <https://cutt.ly/HgmnzMK>). Кількість кредитів, відведених на одну дисципліну, відповідає навчальному плану на 2020-2021 навчальний рік. Структурно-логічна схема ОП (2.2) засвідчує, що освітні компоненти, включені до неї, утворюють логічну систему. Тому перелік компонент ОП та послідовність їх вивчення дозволяють здобувачам вищої освіти отримати необхідні компетентності та досягти програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз змісту ОП та її освітніх компонент засвідчив, що вони відповідають предметній області спеціальності 075 «Маркетинг» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за ступенем вищої освіти «магістр». У результаті навчання випускниками можуть бути досягнуті компетентності, зазначені у Стандарті вищої освіти за відповідною спеціальністю завдяки освітнім компонентам, включеним до програми. Одночасно, інтерв'ю зі стейкхолдерами показало, що ОП може бути покращена за рахунок додавання дисципліни з вивчення другої іноземної мови. Вивчення другої іноземної мови доцільно було б запропонувати у вибіркового блоці ОП. Врахування бачення стейкхолдерів вищої освіти під час планового перегляду ОП збільшить її привабливість для останніх, сприятиме кращому працевлаштуванню випускників. Перевірка наповнення навчальних дисциплін здійснювалася через вивчення робочих програм та іншого навчально-методичного забезпечення, розміщеного в електронній бібліотеці ДДМА, тимчасовий доступ до якої було надано експертам. Відтак, ОП цілком відповідає цілям та об'єктам вивчення заявленої спеціальності та дає можливість для формування інтегральної компетентності майбутнього фахівця з маркетингу.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача за ОП забезпечується за рахунок 1) академічної автономії ЗВО, що сприяє унікальності ОП; 2) можливості вибору дисциплін з варіативного блоку, що регламентується у низці документів. Процес вибору дисциплін студентами ДДМА відбувається згідно Положення про порядок та умови обрання здобувачами вищої освіти вибіркового дисциплін (посилання: <https://cutt.ly/Rgmn2e3>). На офіційному сайті ДДМА у вільному доступі розміщено «Каталог дисциплін вільного вибору для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійними програмами другого (магістерського) рівня на 2020/2021 н.р.» (посилання: <https://cutt.ly/Ogmn8oM>), який пропонує магістрам з маркетингу обрати одну з двох запропонованих дисциплін циклу загальної підготовки, що певною мірою обмежує свободу формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти, та шість з десяти запропонованих дисциплін циклу професійної підготовки. Під час інтерв'ювання студенти підтвердили, що вибір дисциплін відбувається перед початком навчання. Фактичну наявність регульованого механізму побудови індивідуальної освітньої траєкторії здобувача підтверджено під час бесід у фокус-групах зі студентами та представниками студентського самоврядування, а саме, студенти різних курсів навчання зазначили, що дійсно самостійно обирали вибірково дисципліни. Вибір дисциплін здобувачами 1 курсу другого (магістерського) рівня за ОП на наступний навчальний рік здійснюється шляхом подачі письмової заяви на ім'я декана факультету до 10 квітня поточного навчального року. Якщо здобувач починає заняття на певному рівні вищої освіти з 1 вересня, то він може брати участь у виборі навчальних дисциплін на поточний навчальний рік шляхом подачі письмової заяви на ім'я декана факультету до 15 вересня. Хоча також було зазначено, що подання вибіркового дисциплін загальним списком для всіх спеціальностей могло б покращити умови формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти у ДДМА. Отже, експертами встановлено, що формування індивідуальної освітньої траєкторії забезпечується шляхом: складання індивідуального навчального плану студента; вибору навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти; вибору тем курсових робіт та кваліфікаційної випускової роботи з врахуванням можливого майбутнього місця працевлаштування; навчання за індивідуальним графіком, що дає можливість студентам поєднувати навчання з роботою, набуття практичного досвіду майбутньої професійної діяльності; індивідуальної та самостійної роботи студентів у віртуальному електронному середовищі Moodle.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Згідно ОП та навчального плану здійснюється практична підготовка здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності та регулюється наразі Положенням про порядок проведення всіх видів практик здобувачів вищої освіти ДДМА в особливих умовах (посилання: <https://cutt.ly/5gmQb5H>). У ОП та навчальних планах передбачена практична підготовка у формі двох практик (виробничої і переддипломної) загальним обсягом 10,5 кредитів. Вивчено робочі програми та методичні рекомендації до проходження практик, що розміщені у вільному доступі на сайті кафедри. Зміст цих програм відповідає означеним результатам та компетентностям. ЗВО має договори щодо співробітництва та проходження здобувачами практики ПрАТ «Новокраматорський машинобудівний завод», ПрАТ «Енергомашспецсталь», ТОВ «Корум Дружківський машинобудівний завод», ПАТ «ВЕСКО», ПрАТ «ГРЕТА», так і провідні фінансово-кредитні установи – АТ «Державний ощадний банк України», АТ КБ «Приватбанк», торгівельні організації - ТОВ «Фоззі-Фуд», ТОВ «САВ-Дистрибьюшн», страхова компанія ПрАТ «СК АСКО ДП» та інші. Інтерв'ю з роботодавцями засвідчило їх зацікавленість у співпраці з академією в цілому і кафедрою менеджменту зокрема та готовність надавати місця для проходження практики студентами. Разом з тим опитування студентів денної форми навчання показало, що виробнича практика у 2019-2020 навчальному році була проведена не на виробничому підприємстві, а на підприємстві торгівельної мережі «Сільпо». Гарант пояснила, що таке місце проведення практики було обрано у зв'язку з епідеміологічними обмеженнями. Виявлено, що в ОП формою підсумкового контролю з практик є звіт. Під час проведення фокус-групи з академічним персоналом з'ясовано, що студенти отримують оцінку, тобто формою контролю має бути диференційований залік. Напрямом підсилення практичної підготовки студентів за програмою є організація практики за кордоном у межах міжнародних програм обміну. У цілому зміст програм практик відповідає очікуванням стейкхолдерів та ринковим тенденціям і дозволяє досягти програмних результатів навчання за цією компонентою.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз ОП дозволяє констатувати, що її освітніми компонентами передбачено формування у здобувачів вищої освіти соціальних навичок, а саме як за рахунок обов'язкових компонент – «Психологія лідерства та професійної успішності», «Ділове та академічне письмо іноземною мовою», так і за рахунок вибіркових: «Психологічні технології роботи з персоналом» «Інформаційно-комунікаційні технології», «Медіапланування». Крім того, на кафедрі менеджменту систематично проводяться фахові зустрічі з роботодавцями, що також сприяє набуттю здобувачами вищої освіти соціальних навичок. У позааудиторних заходах та під час різних видів практик у здобувачів відбувається подальше формування softskills. Результатів інтерв'ювання здобувачів вищої освіти, представників студентського самоврядування, академічного персоналу дають підстави для висновку, що в освітньому процесі з реалізації ОП у здобувачів вищої освіти формуються навички комунікації, здатність брати на себе відповідальність.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Зміст ОП «Маркетинг» дозволяє зробити висновок, що по закінченню навчання випускники зможуть розв'язувати складні задачі в сфері маркетингу, продовжити навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти, виконувати професійні обов'язки згідно професійного стандарту 2419 «Професіонали у сфері маркетингу». Проте, інтерв'ю з роботодавцями засвідчило, що ОП може бути покращена за рахунок розширення соціальних навичок випускників. На думку експертної комісії, цьому сприятиме функціонування спеціалізованого наукового гуртка або дискусійного клубу. Слід відзначити, що кафедра має необхідний кадровий потенціал для впровадження таких новацій.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Згідно Положення про організацію освітнього процесу в Донбаській державній машинобудівній академії обсяг одного кредиту становить 30 годин (аудиторна і самостійна робота студентів разом). Згідно навчального плану обсяг самостійної роботи становить понад 50 % часу, відведеного на дисципліну. Під час проведення акредитаційної експертизи було з'ясовано, що кількість аудиторних годин за ОП «Маркетинг» становить 23 години на тиждень у першому семестрі та по 17 годин у другому і третьому семестрах (за денною формою навчання). Також було проведено усне опитування здобувачів вищої освіти різних курсів та форм навчання. Результати дослідження підтвердили достатність обсягу аудиторної та самостійної роботи для здобувачів вищої освіти. Тобто, обсяг ОП та

окремих освітніх компонент у кредитах ЄКТС дозволяє здобувачам вищої освіти досягти цілей та програмних результатів навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти за ОП не здійснюється, хоча така практика в ДДМА присутня і регулюється положенням «Про порядок організації та проведення дуального навчання в Донбаській державній машинобудівній академії» (посилання: <https://cutt.ly/TgmECqV>). У ЗВО також є підписаний Договір про дуальну форму навчання студента №96-19 від 01.04.2019 р. з ПрАТ «КЗБВ» (посилання: <https://cutt.ly/egmRsxe>) згідно з яким студенти можуть обрати таку форму навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильних сторін чи зразкових позитивних практик не виявлено, оскільки виконання вимог критерію знаходиться на рівні відповідності встановленим нормам.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Встановлена у ДДМА модель вибору вибіркового дисциплін є недосконалою, адже студентам певної освітньої програми пропонується обмежений вибір дисциплін, а не із загального списку для всіх спеціальностей по академії. Рекомендовано подавати вибіркові дисципліни загальним списком та супроводжувати їх відповідними робочими навчальними програмами.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

За результатами експертної оцінки визначено, що ОП «Маркетинг» має достатній рівень відповідності та узгодженості з якісними характеристиками за Критерієм 2 (включаючи підкритерії 2.1 – 2.9). Обсяг ОП «Маркетинг» повністю відповідає чинному законодавству. Зміст ОП та її освітні компоненти відповідають предметній області спеціальності 075 «Маркетинг» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за ступенем вищої освіти «магістр». У ДДМА запроваджено вільний вибір дисциплін, їх реєстр оприлюднено на офіційному сайті. Сформована практика співпраці з роботодавцями. Освітніми компонентами ОП передбачено формування у здобувачів вищої освіти соціальних навичок, а обсяг ОП та окремих освітніх компонент у кредитах ЄКТС дозволяє їм досягти цілей та програмних результатів навчання. Експертна група дійшла висновку, що ОП «Маркетинг» за критерієм 2 відповідає рівню В. Визначені слабкі сторони є незначними, не впливають на підсумковий рівень критерію, пропозиції по їх посиленню носять рекомендаційний характер.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Експерти ознайомилися з правилами прийому до ДДМА і встановили, що вони відповідають умовам прийому на навчання до закладів вищої освіти в 2020 році. (Наказ МОН від 06.04.2020 р. № 482), затверджені в установленому порядку, оприлюднені своєчасно на веб-сайті академії. Посилання вірне й активне (посилання: www.dgma.donetsk.ua/pravila-priyomu-do-ddma.html). Ознайомлення із правилами прийому дають змогу констатувати, що вони є чіткими, зрозумілими та не містять дискримінаційних положень. Під час зустрічі експертної групи із здобувачами за ОП «Маркетинг» зауважень щодо правил прийому висловлено не було.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Форма та зміст вступних випробувань за освітньою програмою «Маркетинг» відповідають рівню початкових (вхідних) компетентностей, потрібних для того, аби розпочати навчання за програмою. Усі документи, що регламентують правила прийому (у т.ч. для іноземців та осіб без громадянства), знаходяться в публічному доступі. Відповідно до умов прийому, на ОП можуть вступати особи, які мають вищу освіту першого рівня «Бакалавр». Претенденти на здобуття магістерського рівня спеціальності 075 «Маркетинг» повинні скласти єдиний фаховий вступний іспит з іноземної мови та фахове вступне випробування, програма якого є на сайті, посилання вірне й активне (посилання: <http://www.dgma.donetsk.ua/programi-vstupnih-viprobuvan-2019.html>). Для вступників з інших спеціальностей умовами вступу передбачено додаткове вступне випробування, програма якого також вільно можна ознайомитись на сайті за згаданим посиланням. Дана програма переглядається щорічно та повністю відображає особливості ОП «Маркетинг». З метою забезпечення вступу абітурієнтів із зони АТО за спрощеною процедурою в ДДМА діє розроблений Міністерством освіти і науки України (Наказ МОН України № 105 від 30.01.2017 року, № 697 від 21.06.2017, №238 від 07.03.2018 р.) «Порядок прийому для здобуття вищої та професійно-технічної освіти осіб, місцем проживання яких є територія проведення операції об'єднаних сил (на період її проведення). У ДДМА створений освітній центр «Донбас-Україна», який працює при приймальній комісії академії і метою якого є спрощення можливостей отримання української освіти для абітурієнтів, місцем проживання яких є територія проведення операції об'єднаних сил. На сторінці освітнього центру прописано покроково процедура вступу (в тому числі вступу за спрощеною процедурою. Посилання: <http://www.dgma.donetsk.ua/donbas-ukraine/centr.html>). Всі правила прийому на навчання є чіткими, зрозумілими, достатньою мірою структуровані, не містять дискримінаційних положень.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ДДМА має чіткі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, що регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в Донбаській державній машинобудівній академії (посилання: www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/Положення_про_організацію_освітнього_2.pdf), Положенням про порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін у ДДМА (посилання: <https://cutt.ly/SgECbmJ>), а також Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти ДДМА (посилання: <https://cutt.ly/7gECxAl>). В документах подається порядок визначення та складання академічної різниці, перезарахування навчальних дисциплін при переведенні, поновленні, зарахуванні або академічної мобільності здобувача вищої освіти, що передбачає зарахування кредитів відповідно до набутих компетентностей згідно з діючою нормативною базою. Проте, оскільки досвід іноземних ЗВО щодо визнання результатів навчання під час академічної мобільності та визначення академічної різниці практично не враховувався (що було з'ясовано під час зустрічей), варто посилити роботу саме в цьому напрямку. Усі нормативні документи розміщені на офіційному сайті ДДМА у відкритому доступі. Під час зустрічей з фокус-групами НПП та здобувачами вищої освіти було з'ясовано, що практичного досвіду зарахування результатів навчання, отриманих в інших ЗВО на ОП «Маркетинг» не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється Положенням (посилання: www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/Неформальна%20освіта%20ДДМА.pdf), посилання вірне й активне. Під час роботи експертної групи встановлено, що за даною освітньою програмою випадків звернення здобувачів для зарахування результатів, отриманих у неформальній освіті, не було, але викладачі самостійно називають відомі їм випадки, коли студенти завчасно попередили, що збираються найближчим часом взяти участь у певному навчальному курсі, і вони готові сприяти зарахуванню результатів їх навчання в майбутньому.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Виконання вимог критерію знаходиться на рівні відповідності встановленим нормам. Сильною стороною ОП можна вважати те, що для забезпечення вступу абітурієнтів із зони АТО за спрощеною процедурою (розробленою МОН) у ДДМА створений освітній центр «Донбас-Україна» завданням якого є супровід і допомога абітурієнтам, які проживають на території, непідконтрольній Україні.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Оскільки процедура визнання результатів навчання під час академічної мобільності з врахуванням досвіду іноземних ЗВО потребує доопрацювання, рекомендовано вивчити сучасні практики та досвід іноземних ЗВО, щодо визнання результатів навчання під час академічної мобільності з подальшим впровадженням їх в освітню діяльність ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

За результатами експертної оцінки визначено, що ОП «Маркетинг» має достатній рівень відповідності та узгодженості з якісними характеристикам за Критерієм 3 (включаючи підкритерії 3.1 – 3.4). Правила прийому на навчання до ДДМА за ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, оприлюднені на офіційному веб-сайті та знаходяться у вільному доступі. Політика ЗВО щодо визнання результатів навчання реалізується в межах чинних вимог. Розроблено порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Експертна група дійшла висновку, що ОП «Маркетинг» за критерієм 3 відповідає рівню В. Визначені слабкі сторони є незначними, не впливають на підсумковий рівень критерію, пропозиції по їх посиленню носять рекомендаційний характер.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Навчання на ОП «Маркетинг» здійснюється за денною та заочною формою навчання, освітній процес реалізується у формах передбачених навчальними планами. Для досягнення програмних результатів навчання встановлено наявність і достатність для всіх освітніх компонент ОП матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення ДДМА; методи навчання й викладання є обґрунтованими і достатніми, сприяють досягненню мети та програмних результатів навчання за ОП. Форми та методи навчання і викладання, визначені у Положенні про організацію освітнього процесів Донбаської державної машинобудівної академії (<https://cutt.ly/6gbrPux>). У ЗВО функціонує Центр дистанційної і заочної освіти де використовується платформа для дистанційного навчання Moodle (<http://www.dgma.donetsk.ua/tsdzo-golovna.html>), що дозволяє закріплювати отримані на лекціях знання студентами денної і заочної форм навчання. В період карантину навчання проводиться в дистанційному форматі (Положення про дистанційне навчання здобувачів вищої освіти за денною формою у Донбаській державній машинобудівній академії в особливих умовах. <https://cutt.ly/PgbrS7e>). Практична підготовка здобувачів ОП здійснюється шляхом проходження практики на підприємствах згідно з договорами (зразки договорів було надано експертній групі) та у відповідності до «Положення про порядок проведення всіх видів практик здобувачів вищої освіти ДДМА в особливих умовах» (www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/Положення_про_Практику_в_карантин.pdf). Навчання та викладання здійснюється з урахуванням інтересів і потреб здобувачів як автономних та відповідальних учасників освітнього процесу. Під час зустрічей, здобувачі підтвердили їх залученість до формування та перегляду ОП, політики якості та об'єктивності системи оцінювання в ДДМА. Здобувачі підтвердили, що мають власний акаунт в системі Moodle (<https://cutt.ly/fgbrKci>) де відслідковують результати свого навчання, успішності, формують індивідуальний навчальний план, ознайомлюються з розкладами занять (<https://cutt.ly/3gbrLJV>). Також зазначили, що проходили опитування, щодо якості освітньої програми (<https://cutt.ly/TgbrFgz>), з результатами можна частково ознайомитись на сайті кафедри (<https://cutt.ly/OgbrXjd>) хоча дана інформація на пряму не демонструє рівень задоволення студентів методами навчання та викладання, а саме опитування варто проводити систематично. Експертам було надано тимчасовий доступ до системи, де вони ознайомились з методичним наповненням всіх навчальних дисциплін та іншими методичними матеріалами (переважна більшість дисциплін забезпечена достатньою мірою, проте окремі дисципліни рекомендовано додатково наповнити інформаційними навчально-методичними матеріалами). Відтак, експертною групою підтверджено, що форми навчання і викладання в межах ОП відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи, а декларовані форми та методи навчання і викладання можуть сприяти досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

В ДДМА затверджено ряд документів (окрім зазначених у п.4.1), що містять інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів, а саме: Положення про атестацію в карантин (посилання: <https://cutt.ly/lgbtxnG>); Положення про організацію і контроль самостійної поза аудиторної роботи студентів у ДДМА (посилання: <https://cutt.ly/lgbtbdE>). Всі документи є у вільному доступі на сайті ЗВО і студенти проінформовані де їх шукати. Сайт ДДМА є зручним для пошуку необхідної інформації. Під час зустрічі експертної групи зі здобувачами було підтверджено, що інформацію щодо цілей та очікуваних результатів навчання, а також критерії оцінювання, повідомляють здобувачам викладачі на першому занятті з кожної дисципліни. За кожною групою закріплено куратора який інформує здобувачів, щодо графіку навчального процесу, форми контрольних заходів та критерії оцінювання з дисциплін в тому числі через переписку електронною поштою та комунікацією через групу Facebook кафедри Менеджмент (посилання: <https://www.facebook.com/menegment2426>). Експертами було оцінено робочі програми та силабуси з усіх обов'язкових та вибіркових дисциплін, які розміщені на сервері та знаходяться у вільному для здобувачів доступі.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

За результатами проведених бесід зі студентами та викладачами, аналізу наукових публікації професорсько-викладацького складу кафедри менеджменту експертна група встановила, що в освітньому процесі на ОП «Маркетинг» використовуються результати досліджень викладачів та здобувачів освіти. Тематика наукових досліджень викладачів кафедри корелюють із тематиками індивідуальних завдань, курсових і кваліфікаційних робіт за вибором студентів і надають їм можливість долучитися до досліджень, які проводяться кафедрою. Експертною комісією встановлено, що здобувачі вищої освіти можуть самостійно обирати теми для написання курсової роботи, пропонувати тему для кваліфікаційної роботи магістра, виходячи в власних потреб та перспектив. Крім того, науково-педагогічний склад кафедри спільно зі студентами працює над науково-дослідною держбюджетною темою «Маркетингові механізми управління розвитком промислового регіону: інноваційні підходи» (ДК – 2020), номер державної реєстрації 0120ц104007, термін виконання: 09.2020 закінчення – 06.2023 р. Здобувачі вищої освіти Баркова С., Брант М., Лобода Д, Николаєва Ю., залучені до реалізації науково-дослідної держбюджетної теми кафедри як активні учасники конференцій, круглих столів, наукових семінарів. У квітні 2020 року проходила XIII науково-технічна он-лайн конференція науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, магістрантів і студентів (секція менеджмент, маркетинг) посилання: <https://us04web.zoom.us/j/4224317392?pwd=aFRtQnhHd3ZlZTlRmVmdVzFtNXBDQT09>, в якій приймали участь магістранти Николаєва Ю., Брант М. У співавторстві з к.е.н. Шубною О.В. та к.ф.н. Болотіною Є.В. студенткою Николаєвою Ю.В. була надрукована стаття «Using Environmental Marketing Tools in the Implementation of the Concept of Sustainable Development of the Region». Фоміченко І.П. у співавторстві зі студентом Брантом М.А. опублікували статтю «Організація маркетингової діяльності промислових підприємств у сучасних умовах господарювання». Результати наукових досліджень узагальнюються у: курсовій роботі, звітах із практик, публікаціях (Студентський вісник ДДМА - http://www.dgma.donetsk.ua/science_public/stud_vesnik <https://cutt.ly/FthJ4sW>), кваліфікаційні роботи магістра. Отже, ДДМА забезпечує поєднання цілей програми та процесу викладання і навчання за ОП «Маркетинг» із науковими дослідженнями.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Під час дистанційної експертизи встановлено, що процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм регулюються положенням «Про порядок порядок розроблення та реалізації освітніх програм ДДМА (посилання: <https://cutt.ly/QgbyoNo>), а також «Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Донбаській державній машинобудівній академії» (затверджено Вченою радою ДДМА 25.10.2018 р. протокол № 4; введено в дію наказом від 26.10.2018 р. № 89, посилання: <https://cutt.ly/vgbirR7>). Згідно цих положень моніторинг та удосконалення освітніх програм ДДМА в процесі їх реалізації проводиться з метою забезпечення відповідності встановленим цілям діяльності, а також потребам студентів та суспільства та передбачає оновлення змісту освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі. У результаті такого перегляду відбувається щорічне або за необхідності (поточні зміни у законодавстві, технології, техніці) оновлення робочих програм навчальних дисциплін, програм практик і, в цілому, удосконалення освітніх програм з метою забезпечення належного рівня освітніх послуг, формування конкурентоспроможних компетентностей та створення сприятливого й ефективного освітнього середовища для студентів. Удосконалення освітніх програм ДДМА в процесі їх реалізації включають визначення: змісту освітніх програм за результатами останніх досліджень у відповідній галузі знань з метою забезпечення сучасних вимог; змін потреб суспільства; очікувань, потреб та ступеня задоволення студентів освітньою програмою. Експертна група встановила, що оновлення змісту навчальних дисциплін відбувається періодично, з врахуванням вимог сучасного суспільства, нових досягнень і практик у сфері маркетингу. Наприклад, навчальна дисципліна «Ділове академічне письмо іноземною мовою» була включена до ОП у зв'язку з потребою у забезпеченні регіонального ринку праці (підприємств регіону) фахівцями-маркетологами зі знанням іноземної мови про що на зустрічах з експертами наголошували роботодавці.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

У відповідності до «Положення про організацію освітнього процесу в ДДМА, яке затверджене Вченою радою ДДМА, протокол від 26.09.2019 №2 (посилання: <https://cutt.ly/mgbHtPs>) та «Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Донбаської державної машинобудівної академії, затвердженого Вченою радою ДДМА 26.12.2019 р. протокол № 5 та введеного в дію наказом від 27.12.2019 р. № 93 (посилання: <https://cutt.ly/XgbHyJ9>) у здобувачів є можливість брати участь у заходах з освітньої, наукової, науково-дослідної діяльності, що проводяться в Україні та за кордоном. Навчання за освітньою програмою передбачає ознайомлення здобувачів із світовими науковими здобутками у відповідних галузях маркетингу, що зафіксовано у переліку міжнародної літератури та інтернет-ресурсів при вивченні навчальних дисциплін. Здобувачі підтвердили, що мають вільний доступ з IP адреси ДДМА до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science з можливістю перегляду необхідного матеріалу. Крім того, здобувачі даної ОП мають можливість регулярно брати участь у міжнародних конференціях, що проводяться в ДДМА і їх постійно інформують про актуальні міжнародні проекти, результатами такої участі стали опубліковані такі студентські праці: Фоміченко І. П., Лобода Д. О., Николаєва Ю. В. Місце інновацій в розробці маркетингової стратегії підприємства/ I Міжнародна науково-практична конференція «WORLD SCIENCE: PROBLEMS, PROSPECTS AND INNOVATIONS» (1-3 жовтня) [сб.тез.]. - Торонто, Канада, 2020; Fomichenko I.P. To the question of managing regional marketing // I.Fomichenko, Barkova S // II International Scientific Conference The Modern Economic Research: Theory, Methodology, Practice: Conference Proceedings, September 27th, 2019. Kielce, Poland: Baltija Publishing. – С. 95-98. Перешкодою для участі у таких проектах є недостатній рівень володіння іноземною мовою здобувачами, про що на зустрічах з експертами говорили як самі здобувачі, так і викладачі. Для усунення цієї перешкоди та активізації міжнародної діяльності на ОП «Маркетинг» було введено дисципліну «Ділове академічне письмо іноземною мовою». Викладачі можуть проходити стажування, підвищення кваліфікації і брати участь у наукових конференціях за кордоном. На сайті ЗВО розміщена інформація про іноземних партнерів ДДМА, які надають можливість спільної реалізації міжнародних програм, обміну студентами, проведення спільних наукових заходів. Позитивною практикою є створення в ДДМА у рамках проекту «Модель стартапів «Сікорські челендж об'єднує Донбас» Стартап школи Sikorsky Challenge, яка підтримана Проектом «Зміцнення громадської довіри», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID). В рамках цієї програми студенти можуть презентувати свої ідеї та стартап-кампанії (посилання: <http://www.dgma.donetsk.ua/sikorsky/>). В ДДМА діє програма в рамках проекту Erasmus + Bioart Dsea, проте здобувачі ОП «Маркетинг» участі у ній не беруть, студенти мало задіяні в програмах академічної мобільності та програмах обміну досвідом.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Під час роботи експертами були відзначені такі сильні сторони та позитивні практики: - методи навчання та викладання на ОП «Маркетинг» забезпечують досягнення цілей та програмних результатів навчання; - матеріально-технічне, інформаційне забезпечення та використання дистанційної платформи Moodle дозволяє забезпечувати повноцінний навчальний процес в особливих умовах; - навчання та викладання здійснюється на основі студентоцентрованого підходу з урахуванням принципів академічної свободи; - висока поінформованість здобувачів щодо цілей, змісту, програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання; - залученість студентів до виконання науково-дослідних держбюджетних тем та науково-дослідних робіт з подальшою публікацією результатів досліджень; - створення для студентської спільноти Стартап школи Sikorsky Challenge.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

До слабких сторін можна віднести наступні: міжнародні зв'язки ЗВО потребують більш тісної співпраці між учасниками освітнього процесу, студенти мало задіяні в програмах академічної мобільності та програмах обміну досвідом; окремі дисципліни на сервері дистанційного навчання потребують додаткового інформаційного наповнення; опитування студентів повною мірою не демонструє рівень задоволення освітнім процесом, його якістю, методами навчання та викладання. Відтак, рекомендовано: активізувати залучення студентів до міжнародних програм академічної мобільності, в тому числі програм обміну досвідом, що дозволить говорити не про формальну, а про реальну інтернаціоналізацію освітньої діяльності; активізувати роботу в напрямку інформаційного наповнення дисциплін на сервері дистанційного навчання Moodle; розробити опитування яке напряму могло б продемонструвати рівень задоволення студентів освітнім процесом, його якістю, методами навчання та викладання, проводити його систематично (наприклад, щосеместрово).

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

За результатами експертної оцінки визначено, що ОП «Маркетинг» має достатній рівень відповідності та узгодженості з якісними характеристиками за Критерієм 4 (включаючи підкритерії 4.1 – 4.4) та частковий рівень узгодженості за підкритерієм 4.5. Студентам у доступній формі надається повна інформація про освітні компоненти: цілі, зміст, очікувані результати навчання, порядок оцінювання і його критерії, що дозволяє отримати здобувачам необхідну інформацію щодо змісту дисципліни, форм контролю та оцінювання кожного виду робіт. Вся інформація знаходиться у вільному доступі на вебсайті ДДМА. Зміст навчальних дисциплін регулярно оновлюється на основі сучасних практик та наукових досягнень. Оскільки навчання та викладання за ОП відповідає принципам студентоцентрованого підходу та академічної свободи, забезпечене актуальним інформаційним контентом, відповідною матеріально-технічною базою, а студенти залучені до науково-дослідних робіт та розробки практичних проєктів, експертна група дійшла висновку, що ОП «Маркетинг» за критерієм 4 відповідає рівню В. Визначені слабкі сторони є незначними, не впливають на підсумковий рівень критерію, пропозиції по їх посиленню носять рекомендаційний характер.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Контрольні заходи та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими і зрозумілими. Загальні форми контрольних заходів та система оцінювання здобувачів вищої освіти визначені відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Донбаській державній машинобудівній академії» (посилання: www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/Положення_про_організацію_освітнього_2.pdf), «Положення про організацію і контроль самостійної позааудиторної роботи студентів у Донбаській державній машинобудівній академії» (www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/Положення%20про%20організацію%20і%20контроль%20самостійної%20позааудиторної%20роботи%20студентів%20у%20Донбаській%20державній%20машинобудівній%20академії.pdf). Форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін освітньої програми дозволяють перевірити рівень отриманих результатів навчання завдяки кореляції змісту навчальних модулів із ПРН. Робочі програми навчальних дисциплін та сила буси містять: перелік теоретичних питань, практичних, тестових, творчих завдань для поточного та підсумкового контролю. В ДДМА частково запроваджено практику комп'ютерного тестування по завершенні вивчення навчальної дисципліни. Під час зустрічі з експертами студенти засвідчили, що критерії оцінювання є зрозумілими. Викладачі на першому занятті доводять до відома здобувачів про форми контролю з даної дисципліни та критерії оцінювання. Результати складання екзаменів і заліків оцінюються за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та ECTS. Прозорість та доступність критеріїв оцінювання навчальних досягнень для здобувачів забезпечується загальнодоступними формами подачі матеріалів: шляхом усного повідомлення викладачем, розміщення інформації на сайті ДДМА та у «Moodle», у якій розміщуються НМК з дисциплін загальної та професійної підготовки. Розклади заліково-екзаменаційних сесій знаходяться у вільному доступі на сайті в розділі «Студенту». Валідність контролю встановлено експертами під час інтерв'ювання викладачів та фокус-груп здобувачів вищої освіти.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Атестація здобувачів вищої освіти ОП «Маркетинг» відбувається у формі публічного захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи у відповідності до вимог Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня за галуззю знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 075 «Маркетинг». Умови проведення атестації прописані у «Положенні про порядок роботи атестаційних комісій у Донбаській державній машинобудівній академії в особливих умовах * в дистанційному режимі» (посилання: <https://cutt.ly/hgmV7rG>), а також «Положенні про організацію освітнього процесу у Донбаській державній машинобудівній академії» та «Положенні про екзаменаційні комісії Донбаської державної машинобудівної академії» (посилання: <https://cutt.ly/mgmBmmO>). Вимоги до кваліфікаційної роботи другого (магістерського) рівня за галуззю знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 075 «Маркетинг» представлено в «Методичних вказівках до виконання кваліфікаційної роботи» які у вільному доступі представлені на сайті кафедри (<http://www.dgma.donetsk.ua/docs/op/2020-08/15%20%20.pdf>). Для проведення атестації здобувачів вищої освіти створюється екзаменаційна комісія. Терміни проведення атестації визначено навчальним планом підготовки магістра ОП «Маркетинг» та графіком освітнього процесу.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Експертною комісією встановлено, що процедура проведення контрольних заходів регулюється положенням «Про організацію освітнього процесу в ДДМА», положенням «Про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ДДМА», положенням «Про екзаменаційну комісію в ДДМА» які містять опис процедури проведення контрольних заходів та особливостей системи оцінювання знань здобувачів вищої освіти. Всі згадані документи оприлюднені на офіційному сайті ДДМА www.dgma.donetsk.ua/normativni-akti.html і доступні для студентів та викладачів. Вони містять процедуру проведення контрольних заходів, а також процедури повторної здачі та оскарження результатів. Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти забезпечується шляхом відображення інформації в робочій програмі навчальної дисципліни та силабусі які містять: перелік теоретичних питань, практичних, тестових, творчих завдань для поточного та підсумкового контролів. Під час зустрічі з академічним персоналом встановлено, що чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання забезпечується роз'яснювальною роботою зі студентами, також проводиться опитування здобувачів, щодо об'єктивності оцінювання. Проте, питання анкет стосовно об'єктивності оцінювання демонструють лише загальний результат і не передбачають дослідження думки студента, щодо форм і методів забезпечення об'єктивності оцінювання під час контрольних заходів. Екзаменаційні білети містять теоретичні питання, практичні й тестові завдання, що більшою мірою зводять суб'єктивізм в оцінюванні до мінімуму. Для забезпечення об'єктивності оцінювання впроваджується також практика тестування в системі дистанційного навчання. У випадку незгоди здобувачів вищої освіти з виставленою оцінкою, вони мають право оскаржити рішення екзаменатора відповідно до «Положення про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій у Донбаській державній машинобудівній академії» (посилання: www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/Положення%20Конфлікти%20ДДМА_Сайт.pdf). Під час зустрічей зі здобувачами вищої освіти, студентським самоврядуванням з'ясовано, що вони мають реальну можливість підняти різноманітні питання, які стосуються процедури контрольних заходів, і знають, що воно буде розглянуто й вирішено згідно до відповідних нормативних документів. Здобувачі підтвердили, що для них доступні процедури оскарження результатів проведення контрольних заходів і заявили, що прецедентів з цього приводу протягом 2018-2020 років на ОП «Маркетинг» не було. Отже, встановлено, що правила проведення контрольних заходів, критерії оцінювання якісні, валідні, чіткі, зрозумілі та їх послідовно дотримуються під час реалізації ОП «Маркетинг», з ними у вільному доступі можна ознайомитися на сайті ДДМА.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Під час візиту експертною групою з'ясовано, що академічна доброчесність є частиною внутрішньої системи забезпечення якості ЗВО. Під час зустрічей з академічним, адміністративним персоналом, гарантом ОП, було з'ясовано, що в ДДМА велику роль приділено доведенню та роз'ясненню цінності, політик та процедур академічної доброчесності до усіх учасників освітнього процесу. Основними документами, що регулює стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності в ДДМА є: Положення «Про організацію освітнього процесу в ДДМА» (наказ № 66 від 3.10.2019 р.); Стандарт академічної доброчесності ДДМА (наказ № 107 від 28.12.2018 р.); Положення «Про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ДДМА» (наказ № 89 від 26.10.2018 р.); Тимчасове Положенні «Про запобігання та виявлення академічного плагіату у навчальній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу у ДДМА (затверджено ВР ДДМА 29.03.2018 р., протокол №8) – всі документи знаходяться у вільному доступі на сайті академії (посилання: www.dgma.donetsk.ua/normativni-akti.html). Науково-педагогічні працівники постійно інформують здобувачів вищої освіти про важливість дотримання принципів академічної доброчесності. Для здобувачів вищої освіти ОП «Маркетинг» така інформація також надається в межах навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень». Експертна група переконалася, що ОП містить елементи, присвячені популяризації принципів академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти. Під час зустрічі з керівництвом ДДМА, академічним персоналом та представниками студентства встановлено, що в тому числі для протидії порушенням академічної доброчесності у академії систематично проводяться анонімні опитування здобувачів вищої освіти, двічі на рік ректорат зустрічається зі студентським активом, створена «скринька довіри». Для протидії порушенням академічної доброчесності у ДДМА передбачено, що усі курсові роботи та кваліфікаційні роботи магістрів проходять перевірку на плагіат в системі «eТХТАнтиплагіат» або іншої системи за вибором (з долученням до роботи результатів такої перевірки). Під час зустрічі з академічним персоналом було заявлено, що в даний час академія проводить тестування програмного продукту «Strikeplagiarism» з метою його подальшого впровадження. Здобувачі також підтвердили, що політика та процедури, щодо академічної доброчесності є чіткими та зрозумілими, проте не змогли дати відповіді яка відповідальність передбачена за її порушення (відтак, інформування про таку відповідальність носить швидше формальний характер). Прецедентів щодо порушення принципів академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти та академічного персоналу виявлено не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

До сильних сторін ОП «Маркетинг» експертна група відносить: - форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, оприлюднюються заздалегідь та доступні для ознайомлення на веб-сайті Академії; - правила контролю успішності студентів, процедури і практика оскарження результатів та повторного проходження контролю є зрозумілими і вичерпними; - для забезпечення об'єктивності оцінювання впроваджується практика тестування в системі дистанційного навчання; - чіткість і зрозумілість політики й процедур дотримання академічної доброчесності та реагування на її порушення; - доступність інформації про форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти на веб-сторінці кафедри в структурі офіційного веб-сайту ДДМА.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

До слабких сторін ОП можна віднести те, що інформування студентів про відповідальність за порушення академічної доброчесності носить певною мірою формальний характер; питання анкет стосовно об'єктивності оцінювання демонструють лише загальний результат і не передбачають дослідження думки студента, щодо форм і методів забезпечення об'єктивності оцінювання під час контрольних заходів. Тому експертна група рекомендує з метою популяризації академічної доброчесності та формування у студентів відповідального ставлення до її дотримання розробити єдиний механізм інформування учасників освітнього процесу про наслідки порушення академічної доброчесності; під час анкетування та опитування студентів до анкети включити питання які напряму стосуються впровадження форм та методів забезпечення об'єктивності оцінювання під час контрольних заходів.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

За результатами експертної оцінки визначено, що ОП «Маркетинг» має достатній рівень відповідності та узгодженості з якісним характеристикам за Критерієм 5 (включаючи підкритерії 5.1, 5.2, 5.4) та частковий рівень узгодженості за під критерієм 5.3. Здобувачі вищої освіти обізнані щодо правил проведення контрольних заходів, їх термінів та форм, повторного проходження контрольних заходів та порядком оскарження результатів контрольних заходів, а також процедурою вирішення можливих конфліктних ситуацій. Для забезпечення об'єктивності оцінювання впроваджується практика тестування в системі дистанційного навчання. Учасники освітнього процесу регулярно інформуються про правила та умови дотримання стандартів академічної доброчесності. Питання дотримання академічної доброчесності реалізується шляхом перевірки студентських робіт на плагіат. Випадків виявлення академічної недоброчесності на даній ОП не зафіксовано. Відтак, експертна група дійшла висновку, що ОП «Маркетинг» за критерієм 5 відповідає рівню В. Визначені слабкі сторони є незначними, не впливають на підсумковий рівень критерію, пропозиції по їх посиленню носять рекомендаційний характер.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час зустрічі експертів з академічним персоналом відзначено достатній рівень відповідності академічної та професійної кваліфікації НПП кафедри тим освітнім компонентам, які вони забезпечують. Відомості відображені у зведеній інформації про викладачів ОП «Маркетинг» за спеціальністю 075 «Маркетинг» (таблиця 2, дод. до відомостей про самооцінювання) були уточнені та доповнені під час зустрічей експертної групи з НПП. Це, зокрема, відповідність спеціальності 075 «Маркетинг», а також іншим спеціальностям (за профілем конкретних дисциплін). Це підтверджують наявні дипломи про вищу освіту, дипломи про наукові ступені, атестати про вчене звання, список наукових праць (за профілем дисциплін), сертифікати про стажування (в тому числі міжнародні). Більшість викладачів мають публікації у міжнародних наукометричних базах, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection, а також досвід практичної роботи. Крім того, аналіз експертною комісією авторських сторінок науково-педагогічних працівників у наукометричних базах та пошукових системах також засвідчив відповідність досліджень більшості викладачів формату тих дисциплін, які вони забезпечують на ОП. Переважна більшість викладачів підтримуючи співпрацю з практиками та роботодавцями надають послуги наукового консультування підприємств регіону та інших організацій, а також беруть участь у професійних об'єднаннях за спеціальністю. Так, наприклад, Корж М.В. – надання консалтингових послуг з питань маркетингу, клієнтоорієнтованості, бренд-менеджменту

консалтинг-інжинірингової групи «Veritex»; Шевченко О.О. – член Всеукраїнської громадської організації «Українська асоціація економістів-міжнародників». При цьому, були виявлені і менші відповідності дослідницької компоненти НПП по таких дисциплінах як «Інформаційні системи і технології в маркетингу та інтернет-маркетинг», що забезпечує Єнікеев О. Ф. та «Рекламний менеджмент», що забезпечує Шевченко О. О. – чия академічна кваліфікація та напрямки наукової активності лише опосередковано можуть забезпечувати згадані вище освітні компоненти. Відтак, експертна група рекомендує посилити забезпечення цих дисциплін. Здобувачі вищої освіти та менеджмент ЗВО під час інтерв'ювання відмітили достатній рівень НПП кафедри для викладання дисциплін на ОП (у тому числі дисципліни вільного вибору). Було встановлено, що науково-педагогічні кадри мають відповідну кваліфікацію і здійснюють необхідну роботу з методичного забезпечення навчального процесу. Кваліфікація викладачів забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання, проте потребує підвищення у напрямках активізації наукової та практичної активності (за окремими освітніми компонентами) та підвищення рівня володіння іноземною мовою. Таким чином, встановлена достатня, проте не повна відповідність ОП цьому підкритерію.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Експертною групою встановлено, що процедура конкурсного добору викладачів на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників так само як і процедура визначення необхідного рівня професіоналізму науково-педагогічних працівників кафедри, що забезпечують викладання на ОП, відбувається на підставі «Положення про порядок заміщення посад науково-педагогічних працівників Донбаської державної машинобудівної академії», яке затверджене Вченою радою ДДМА 24.05.2018 р. та схвалене Конференцією трудового колективу ДДМА 25.05.2018 р. (посилання: <https://cutt.ly/mgWN3wh>). Положення знаходиться на офіційному сайті ЗВО у відкритому доступі. В документі зазначено чіткі підходи та етапи конкурсного добору викладачів. Оголошення про проведення конкурсу, терміни та умови його проведення публікуються на офіційному веб-сайті ДДМА, а також у друкованих засобах масової інформації. У оголошенні зазначаються кваліфікаційні вимоги до кандидатів, перелік необхідних документів та граничні терміни їх подання. Під час проведення акредитаційної експертизи у ЗВО відбувся перший тур виборів ректора, всі етапи яких широко висвітлювались на головній сторінці сайту в розділі «Новини» (посилання: <https://cutt.ly/sgWJTvT>). Під час зустрічі з академічним персоналом підтверджено інформацію про прозорість конкурсного відбору та необхідні критерії для участі у конкурсі (публікації, стажування тощо), а також, що конкурсний відбір проводиться в умовах відкритості, гласності, законності, рівності прав членів конкурсної комісії, колегіальності прийняття рішень, незалежності, об'єктивності та обґрунтованості рішень конкурсної комісії, неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття вакантних посад науково-педагогічних працівників. З огляду на наведене, експертна комісія дійшла висновку, що встановлена повна відповідність ОП цьому критерію.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Під час інтерв'ю зі здобувачами та роботодавцями експертною групою встановлено, що для здобувачів за ОП періодично кафедрою організовуються зустрічі із представниками роботодавців. Інформація про такі зустрічі попередньо розміщується на сайті ЗВО та доводиться викладачами ОП до студентів. У зустрічах беруть участь випускники академії, які наразі працюють на таких підприємствах як ПрАТ «Новокраматорський машинобудівний завод», ПрАТ «Енергомашспецсталь», ТОВ «Корум Дружківський машинобудівний завод», ПрАТ «ГРЕТА». Під час зустрічі з експертною групою представники роботодавців підтвердили, що вони залучались до організації процесу формування змісту ОП, а їх пропозиції було враховано під час її формування, хоча відмітили, що безпосередньо до освітнього процесу (читання лекцій, проведення майстер-класів, семінарів) їх безпосередньо не залучали. На зустрічі роботодавці повідомили про власне бачення проблем та подальші шляхи удосконалення співпраці академії з представниками бізнесу та тісної взаємодії з учасниками освітнього процесу. Відтак, встановлена достатня відповідність ОП цьому підкритерію.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Більшість викладачів програми має практичний досвід наукового консультування установ, підприємств, організацій протягом не менше двох років, надання консалтингових послуг з питань маркетингу, є членами професійних об'єднань за спеціальністю. Інтерв'ю з роботодавцями засвідчило, що наразі вони не беруть участі у реалізації освітнього процесу за ОП, хоча працюють зі студентами під час проходження виробничої практики. На думку експертів, викладання представниками роботодавців на освітній програмі практичних занять на умовах зовнішнього сумісництва або погодинної оплати праці підсилить практичну підготовку випускників ОП. Таким чином, встановлена часткова відповідність ОП цьому підкритерію.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Експертною групою встановлено, що професійний розвиток викладачів ЗВО регламентується Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників Донбаської державної машинобудівної академії (посилання: <https://cutt.ly/FgWLGXZ>). Академія сприяє професійному розвитку викладачів переважно через співпрацю із іншими організаціями. Усі викладачі програми мають свідоцтва про підвищення кваліфікації протягом останніх 5 років. Більшість науково-педагогічних працівників пройшла таке підвищення кваліфікації у інших закладах вищої освіти. Наприклад: Бившева Л. О. наукове консультування ПрАТ «НКМЗ» (наукове консультування щодо удосконалення інформаційного забезпечення процесів підготовки та проведення акціонерних зборів Акт №1 від 29 травня 2018 року); ПАТ «ЕМСС» (наукове консультування щодо розробки засобів підвищення ефективності інвестиційної діяльності ПАТ «ЕМСС» Акт №1 від 7 жовтня 2019 року). Коротенко Є. Д. - учасник проекту Проект Erasmus + 586114 -EPP - 1 -2017 - 1 -ES - EPPKA 2 -CBHE -JP (Угода про грант Erasmus + 2017 - 2894/001 -001 від EACEA) «Innovative Multidisciplinary Curriculum in Artificial Implants for Bio -Engineering BSc / MSc Degrees» («Розробка інноваційної міждисциплінарної навчальної програми з інтелектуальних імплантатів для бакалаврів і магістрів в області біоінженерії / BIOART»). Шевченко О. О. – Член Всеукраїнської громадської організації «Українська асоціація економістів - міжнародників». Фоміченко І. П. – проходила стажування в Центрі медіації донецької торгово-промислової палати інститут миру та порозуміння (м. Київ, сертифікат №77 -2016), «Інтелектуальні інструменти управління процесом пошуку рішень в галузі практичної психології і медіації», 27.02.2016р. та ін. Проте, для подальшого сприяння професійному розвитку викладачів ДДМА необхідно підвищити їх академічну мобільність.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Встановлено, що в ДДМА системно і всебічно стимулює розвиток викладацької майстерності, надаючи можливість професійного самовдосконалення, регулює професійне заохочення розвиток викладачів та НПП. В академії розроблено і оприлюднено ряд нормативних документів, що регулюють цей процес, а саме: Положення про почесні звання академії (посилання: <https://cutt.ly/LgWX88W>), Положення про атестацію працівників академії (посилання: <https://cutt.ly/pgWCwRw>), Положення «Про трудове змагання співробітників і підрозділів Донбаської державної машинобудівної академії» (посилання: <https://cutt.ly/6gWCyta>) та інші нормативи, які знаходяться на офіційному сайті ДДМА у розділі «Про ДДМА. Нормативні акти» у вільному доступі. Підвищення результатів індивідуальної та колективної праці на кафедрі, з урахуванням кваліфікаційного рівня та професійного досвіду є мотивом встановлення премії, а також при комплектуванні кафедр ПЕВМ, устаткуванням, приладами й інвентарем що безумовно також стимулює НПП до професійного розвитку. Певною мірою розвиток викладацької майстерності стимулюється ЗВО через оплату відряджень викладачів на навчально-методичні семінари та науково-практичні конференції. Також частково відшкодовуються витрати на публікації результатів наукових досліджень.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

В ДДМА достатній рівень академічної кваліфікації науково-педагогічних працівників кафедри менеджменту, які мають досвід викладацької та практичної роботи, проходять курси підвищення кваліфікації, стажування (в тому числі і міжнародні). На кафедрі створена та розвивається наукова школа з маркетингу. Існує практика прийому на роботу власних випускників. Прозорий конкурсний добір викладачів відбувається із врахуванням професійних вимог у відповідності до нормативних документів, розроблених ЗВО. Роботодавці висловили готовність долучатися до участі у навчальному процесі за ОП, забезпечити практичну складову фахової підготовки. ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності та професійного розвитку НПП через розроблені та впроваджені процедури морального та матеріального заохочення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкими сторонами за критерієм можна визначити недостатній рівень залучення практиків до освітнього процесу, а саме до проведення аудиторних, практичних занять; рівень академічної мобільності (в тому числі міжнародної співпраці) потребує підвищення; неповна відповідність дослідницької компоненти за окремими дисциплінами. Експертною групою рекомендовано активізувати роботу з роботодавцями та фахівцями-практиками, активніше залучати їх до освітнього процесу, аудиторних занять, активізувати співпрацю з міжнародними партнерами з метою обміну досвідом між НПП та розширення можливостей підвищення їх академічного та професійного рівня, підвищити академічну мобільність; посилити дослідницьку компоненту за окремими дисциплінами ОП.

Рівень відповідності Критерію 6.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

За результатами експертної оцінки визначено, що ОП «Маркетинг» має достатній рівень відповідності та узгодженості з якісними характеристиками за Критерієм 6 (включаючи підкритерії 6.1 – 6.6). Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних в реалізації ОП забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання. Процедура конкурсного добору викладачів на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників так само як і процедура визначення необхідного рівня професіоналізму науково-педагогічних працівників кафедри, що забезпечують викладання на ОП є прозорою і відбувається на підставі «Положення про порядок заміщення посад науково-педагогічних працівників Донбаської державної машинобудівної академії». Більшість викладачів програми має практичний досвід наукового консультування установ, підприємств, організацій протягом не менше двох років, надання консалтингових послуг з питань маркетингу, є членами професійних об'єднань за спеціальністю. Роботодавці підтримують ДДМА, працюють зі студентами під час проходження виробничої практики. Академія системно і всебічно стимулює розвиток викладацької майстерності, надаючи можливість професійного самовдосконалення, регулює професійне заохочення викладачів та НПП. В академії розроблено ряд нормативних документів, що регулюють цей процес, всі вони розміщені на офіційному веб-сайті ДДМА у вільному доступі. Підвищення результатів індивідуальної та колективної праці на кафедрі, з урахуванням кваліфікаційного рівня та професійного досвіду є мотивом встановлення премії, а також при комплектуванні кафедр ПЕВМ, устаткуванням, приладами й інвентарем що безумовно також стимулює НПП до професійного розвитку. Експертна група дійшла висновку, що ОП «Маркетинг» за критерієм 6 відповідає рівню В. Визначені слабкі сторони є незначними, не впливають на підсумковий рівень критерію, пропозиції по їх посиленню носять рекомендаційний характер.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Загальний онлайн-огляд експертною групою матеріально-технічних ресурсів академії за допомогою технічних засобів, представлене навчально-методичне забезпечення свідчить про його відповідність встановленим вимогам та цілям ОП. Спілкування зі студентами, НПП та допоміжним персоналом ЗВО дозволяє констатувати, що викладачі та здобувачі вищої освіти мають вільний і безоплатний доступ до інформаційних ресурсів необхідних для навчальної, викладацької та наукової діяльності. Навчальні аудиторії, в яких здійснюється підготовка за ОП мають відповідне інтерактивне обладнання, що окрім комп'ютерної техніки включає мультимедійний бізнес-проектор Epson EB-X92, мультимедійний проектор unis UC28. Бібліотека займає площу 1066 м². У структурі бібліотеки та обслуговування читачів – 4 абонементи та 3 читальні зали на 250 посадкових місць з підключенням до Wi-Fi. Бібліотека має 23 комп'ютери, 7 принтерів, штрихкодове обладнання, сканер, телевізор, DVD-плеєр, акустичну систему. Бібліотекою академії забезпечено доступ до електронного каталогу (посилання: <http://www.dgma.donetsk.ua/elektronniy-katalog.html>). Комп'ютерна мережа ДДМА підключена до інформаційного ресурсу Web of Science та Scopus. Навчально-методичне забезпечення ОПП включає робочі програми; завдання для проведення ККР; навчальні та навчально-методичні посібники, конспекти лекцій, методичні рекомендації до самостійної роботи та практичних занять, виконання курсових робіт; тематику індивідуальних завдань; склад і графік складання контрольних точок дисципліни; критерії оцінювання результатів навчання; комплект екзаменаційних (залікових) білетів. Навчально-методичне забезпечення ОП постійно доповнюється та оновлюється у системі дистанційного навчання платформи Moodle (хоча окремі дисципліни за ОП потребують інформаційного доповнення). Академія має потужну спортивну базу, до складу якої входять стадіон, 6 спортивних залів, фітнес-центр, скеледром, фізкультурно-оздоровчий комплекс, зала спортивної слави. ДДМА має необхідні фінансові ресурси для викладання дисциплін. У ДДМА функціонують їдальні та буфети, медичний пункт, бази відпочинку. За словами студентів, гуртожитки ДДМА мають гарні житлові умови та добре функціонують. Під час зустрічей студентами було підтверджено високий рівень матеріально-технічного та навчально-методичного забезпечення навчального процесу на ОП «Маркетинг», що дозволяє досягти програмою цілей та програмних результатів навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Спілкування експертної групи зі студентами, викладачами та представниками допоміжних (структурних) підрозділів засвідчило, що здобувачі освіти та НПП мають вільний і безоплатний доступ до елементів інфраструктури в межах освітнього процесу. Відвідувачам бібліотеки доступні усі необхідні матеріали, вони можуть користуватися електронним каталогом, виданнями та статистичними даними стосовно різних галузей і напрямів діяльності. Інформаційний фонд регулярно поповнюється. Для проведення освітнього процесу за ОП спеціально виділені навчальні аудиторії загальною площею 914 кв.м, в т.ч. лабораторія з охорони праці та комп'ютерний клас

загальною площею 72 кв.м на 7 комп'ютерних місць. Комп'ютерне устаткування обладнане програмними продуктами: Microsoft office, OpenOffice.org 4.1.7, Project Expert 7 Standard, Web-ресурси: Googledocs, HohliBuilder, Microsoft Power BI, Googleanalytics, GoogleTrends, Internet-браузер Google Chrome. Головні новини та події з життя академії відображаються в газеті «Академія» (<http://www.dgma.donetsk.ua/vipuski-gazeti-pdf.html>), на сторінках у соціальних мережах Facebook (<https://www.facebook.com/groups/mediagrupa>) та Instagram (https://instagram.com/ddma_official). Для виявлення та врахування потреб та інтересів здобувачів вищої освіти в академії щорічно проводиться опитування стосовно задоволеності здобувачів якістю складових функціонування освітнього середовища ДДМА. Згідно результатів опитування переважна більшість студентів задоволені існуючим рівнем та доступністю. Експерти під час зустрічей мали змогу пересвідчитись, що в ДДМА організовано вільний та безоплатний доступ для учасників освітнього процесу до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності, в тому числі за ОП «Маркетинг»

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Після огляду МТБ, у т.ч. приміщень, виділених для функціонування відповідних служб, кафедри менеджменту ДДМА, навчальних аудиторій випускової кафедри та інших об'єктів інфраструктури ЗВО зроблено висновок, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти. В цілому експлуатація та утримання будівель, споруд, приміщень університету здійснюються відповідно до державних стандартів, системи безпеки праці, правил і норм техніки безпеки, протипожежної безпеки. Умови проживання іногородніх студентів відповідають санітарно-гігієнічним нормам, будівлі опалюються. Адміністрація ДДМА та викладачі систематично співпрацюють зі студентами й органами студентського самоврядування в контексті вирішення поточних проблем, своєчасно розглядають усі звернення здобувачів освіти. На базі ДДМА діють такі об'єднання, як Рада студентського самоврядування, Профспілковий комітет, Асоціація випускників та друзів КІП-ДДМА, Волонтерська організація, Наукове товариство студентів, аспірантів та докторантів тощо (посилання: <http://www.dgma.donetsk.ua/gromadski-organizatsiyi-ddma.html>). У процесі зустрічей зі здобувачами вищої освіти за ОП «Маркетинг» та представниками ОСС встановлено, що в ДДМА сформовано сприятливий морально-психологічний клімат, гарант ОП, НПП кафедри, куратори груп всіляко сприяють запобіганню конфліктних ситуацій, реалізують індивідуальний студентоцентризований підхід до кожного здобувача. У ході виїзної експертизи підтверджено наявність широких можливостей для студентів щодо реалізації їх потреб та інтересів не лише у навчальній сфері та сфері працевлаштування, але й у межах їх участі в науковій, спортивній, громадській, волонтерській, культурно-масовій діяльності тощо. Питання щодо забезпечення безпечності освітнього середовища оговорені в колективному договорі між адміністрацією і колективом ДДМА на 2018-2020 роки (посилання: http://www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/%Do%9A%Do%94_2018-2020_%Do%94%Do%94%Do%9C%Do%90.pdf). Перед початком навчального семестру кожен здобувач освіти проходить інструктаж з техніки безпеки. На період канікул студенти отримують пам'ятки щодо правил поведінки в різних ситуаціях. Для запобігання занесенню та поширенню коронавірусної інфекції COVID-19 у ЗВО вжиті заходи відповідно до вимог Міністерства освіти і науки України та розроблені «Положення про дистанційне навчання здобувачів вищої освіти за денною формою у Донбаській державній машинобудівній академії в особливих умовах» (посилання: www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/Положення_про_Дистанц_навч_в_карантин.pdf), «Положення про порядок проведення всіх видів практик здобувачів вищої освіти Донбаської державної машинобудівної академії в особливих умовах» (посилання: www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/Положення_про_Практику_в_карантин.pdf). Фахівець з досвідом психологічного консультування допомагає здобувачам поліпшити якість свого життя, особистих і сімейних відносин, ефективно впоратися з різними проблемами, у тому числі тривожними або депресивними станами.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Зустріч зі студентами засвідчила, що ДДМА всіляко забезпечує різні види підтримки здобувачів вищої освіти. Вони зазначили, що їм надано вільний доступ до будь-якої інформації, яка стосується їх освітнього, у т.ч. позанавчального процесу. Більшість необхідної інформації є у друкованому вигляді на інформаційних стендах або дошках оголошень, на офіційному сайті ЗВО, у соціальних мережах. Наявність елементів соціальної інфраструктури дозволяє здобувачам вищої освіти проводити позааудиторні заходи, до яких долучаються викладачі. Зокрема, це конкурси, свята, які організовують органи студентського самоврядування за сприяння керівництва ЗВО. ДДМА допомагає в пошуку баз практики, моніторить працевлаштування випускників, запитує роботодавців і наявні вакансії на ринку праці. Тісній співпраці між здобувачами та ЗВО сприяє робота органів студентського самоврядування, представники якого беруть активну участь у засіданнях Вченої ради ЗВО та факультетів ДДМА, стипендіальних комісій, залучені до роботи відділів. Підготовка фахівців у ДДМА передбачає активне використання LMS Moodle DDMA (<http://moodle.dgma.donetsk.ua>). Організаційною основою провадження освітньої діяльності є розклад навчальних занять (www.dgma.donetsk.ua/rozklad-dlya-dennogo-viddilennya.html). В академії створена та працює на професійному рівні медіа-група «Академія» (<http://www.dgma.donetsk.ua/zagalna-informatsiya-redaktsiya.html>), до її роботи залучаються і самі студенти. Задля створення комфортних умов навчання за ОП співробітниками деканату Факультету економіки та менеджменту ДДМА, а також персоналом випускової кафедри ведеться постійна індивідуальна консультативна робота зі студентами з підтримки у вирішенні навчальних та життєвих питань. Соціальні потреби здобувачів забезпечуються через надання місць у гуртожитку, які приєднані до локальної мережі академії з можливістю доступу до методичного забезпечення ОП, до електронного каталогу бібліотеки. У всіх гуртожитках створені кімнати відпочинку. На цей час у процесі обговорення знаходиться Програма протидії булінгу

та насильству. Для надання своєчасної медичної допомоги студентам в Академії діє медпункт. Заходи ДДМА з соціального захисту студентів: підтримуються державні програми соціального захисту пільгових категорій студентів; надається консультаційна допомога з питань забезпечення захисту студентів пільгових категорій силами профспілкової організації; забезпечуються умови для проходження безкоштовного медичного огляду тощо. В Академії наявна скринька довіри, здобувачі поінформовані про можливість скористатися нею, а ректор ДДМА регулярно ознайомлюється зі зверненнями студентів, їх питаннями та проблемами. Здобувачі освіти засвідчують ефективність роботи психолога.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Для реалізації права на вищу освіту особами з особливими освітніми потребами, або такими, які не можуть відвідувати аудиторні заняття за розкладом занять з поважних причин, в Академії організовуються заняття за індивідуальним графіком. Відповідно до п. 5.7 «Організація освітнього процесу за індивідуальним графіком» Положення про організацію освітнього процесу в ДДМА (www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/Положення_про_організацію_освітнього_2.pdf) передбачається створення умов для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. Положення про навчання студентів ДДМА за індивідуальним графіком (www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/Индив%20навч_ДДМА_Сайт.pdf) регламентує порядок такого навчання. Також в Академії запроваджено навчальний процес за заочно-дистанційною формою, що базується на застосуванні студентами програмних засобів і навчально-методичних ресурсів системи дистанційного навчання LMS Moodle DDMA (<http://moodle.dgma.donetsk.ua>), це дозволяє користуватись дистанційною формою навчання у випадку потреби. 2-й та 3-й навчальні корпуси обладнані пандусом для доступу маломобільних осіб. Під час реалізації ОП, яка акредитується, серед здобувачів вищої освіти студентів із особливими освітніми потребами не було, проте ЗВО готовий їх прийняти та продовжує роботу за напрямом доступності до навчальних приміщень осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ДДМА діє Антикорупційна програма Державного вищого навчального закладу (www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/антикор%20програма%20ДДМА%202018-2020.pdf). У ЗВО прийнято Стандарт Академічної доброчесності (www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/Стандарт_академічної_доброчесності_2.pdf), який передбачає сукупність принципів і правил поведінки учасників освітнього процесу, спрямованих на формування самостійної та відповідальної особистості, спроможної навчатися, викладати та провадити наукову діяльність, дотримуючись етичних і правових норм. При виявленні конфліктних ситуацій, які не можуть бути врегульовані за місцем проявлення та потребують втручання інших осіб, для забезпечення неупередженості, виявлення причин та кваліфікації наслідків індивідуальних трудових спорів Положенням про конференцію трудового колективу ДДМА (<http://www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/положення%20про%20конференцію%20ДДМА.pdf>) передбачається передача справи до Комісії з трудових спорів (КТС). Ця комісія створена, затверджена Конференцією та постійно діє відповідно до законодавства про працю весь її термін роботи (2 роки). Рівень обізнаності здобувачів вищої освіти у правилах та процедурах вирішення конфліктних ситуацій відповідно є достатньо високий. За результатами опитування здобувачів, науково-педагогічних працівників, органів студентського самоврядування експертною групою з'ясовано, що фактів щодо виникнення конфліктних ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією або корупцією тощо на цей час не було зафіксовано. Однак, здобувачі вищої освіти за ОП поінформовані, яким чином діяти та куди слід звертатися у разі виникнення подібних ситуацій.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильними сторонами можна вважати наступні: в ДДМА розповсюджена практика швидкого реагування на конфліктні ситуації завдяки інституту кураторства, а також постійній співпраці студентів з штатним психологом; органи студентського самоврядування є дієвою та потужною структурою, що відстоює інтереси здобувачів освіти і має важелі для практичного застосування своїх повноважень; в ДДМА створена та працює на професійному рівні медіа-група «Академія», до її роботи залучаються і самі студенти; в академії створена потужна спортивно-оздоровча база, до складу якої входять стадіон, 6 спортивних залів, фітнес-центр, скеледром, фізкультурно-оздоровчий комплекс, зала спортивної слави.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Оскільки, окремі дисципліни за ОП на сервері дистанційного навчання потребують інформаційного доповнення - рекомендовано навчально-методичне забезпечення таких дисциплін доповнити та розширити.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

За результатами експертної оцінки визначено, що ОП «Маркетинг» має достатній рівень відповідності та узгодженості з якісними характеристиками за Критерієм 7 (включаючи підкритерії 7.1 – 7.6). У ДДМА є необхідні фінансові ресурси для викладання дисциплін. Викладачі та студенти мають безоплатний доступ до мережі Інтернет, таких елементів інфраструктури, як бібліотека, комп'ютерні аудиторії, а також інших інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, створені сприятливі умови для навчання та життєдіяльності маломобільних груп населення, враховані та витримані умови для проживання у студентському гуртожитку. У ЗВО вживаються заходи щодо протидії корупції, а також забезпечено реагування на скарги учасників освітнього процесу через індивідуальні спілкування і бесіди з адміністрацією та через "схрешки довіри". Навчально-методичне забезпечення та створений комплекс дисциплін забезпечують освітній процес та сприяють досягненню програмних результатів навчання. Експертна група дійшла висновку, що ОП «Маркетинг» за критерієм 7 відповідає рівню В. Визначені слабкі сторони є незначними, не впливають на підсумковий рівень критерію, пропозиції по їх посиленню носять рекомендаційний характер.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Експертною групою було встановлено, що порядок розроблення та реалізації освітніх програм регулює Положення про порядок розроблення та реалізації освітніх програм Донбаської державної машинобудівної академії (посилання: <https://cutt.ly/DgRwtxw>), затверджене Вченою радою ДДМА 26.06.2019 р. та введене в дію наказом від 08.07.2019 р. № 50. Зокрема, положення містить підрозділ 2. «Порядок розроблення та запровадження освітніх програм» та 3. «Порядок моніторингу та удосконалення освітніх програм в процесі їх реалізації». Відповідно до Положення ОП «Маркетинг» має переглядатися регулярно, але не рідше ніж один раз на 3 роки. Під час бесіди з академічним персоналом і роботодавцями було з'ясовано, що наразі перегляд ОП відбувається щорічно через оновлення робочих програм навчальних дисциплін, програм практик з метою розширення можливості формування здобувачами вищої освіти індивідуальної освітньої траєкторії, яке полягає у відповідності професійних компонент компетентностям, передбаченим ОП. Тобто визначені у положенні періодичність та процедури оновлення освітніх програм не порушуються, самі процедури є чіткими та зрозумілими.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

У ЗВО здобувачі залучені до процесу періодичного перегляду ОП. Невід'ємною складовою процесу внутрішнього забезпечення якості освіти є отримання зворотного зв'язку від студентів. Такий зв'язок зі студентами у межах ОП «Маркетинг» відбувається шляхом проведення періодичних студентських опитувань, результати яких впливають на зміст та організацію навчання. Зразок анкети було надано експертам для ознайомлення, а також вона оприлюднена на сайті академії (посилання: <https://cutt.ly/ygRwYZ>). За результатами інтерв'ювання адміністративного персоналу ЗВО та лідерів студентського самоврядування стало відомо, що здобувачі вищої освіти періодично залучаються до процесу перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення якості вищої освіти, мають змогу надавати та обговорювати пропозиції щодо організації та поліпшення якості навчального процесу, що передбачено Положенням про Студентське самоврядування ДДМА (посилання: <https://cutt.ly/KgRwvN1>). Під час інтерв'ювання здобувачі вищої освіти зазначили, що викладачі толерантно та демократично ставляться до здобувачів, з усіма питаннями можна звернутися та отримати допомогу. Позиція здобувачів (частково, у вигляді загальних результатів) оприлюднюється на сторінці кафедри менеджменту ДДМА (посилання: <https://cutt.ly/jgRwUVm>). Отже, в ДДМА необхідним складником локального та загально-академічного моніторингу є опитування здобувачів освіти, випускників і роботодавців щодо їхньої задоволеності ОП, студенти відчують себе повноцінними партнерами у процесах забезпечення якості ОП «Маркетинг».

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Протягом навчання за ОП «Маркетинг» здобувачі вищої освіти періодично беруть участь у зустрічах із представниками роботодавців. Інформація про такі зустрічі розміщується на сайті ЗВО. У зустрічах беруть участь приватні підприємці-випускники академії, представники підприємств різних галузей. За результатами інтерв'ювання стало зрозуміло, що роботодавці періодично залучаються до процесу удосконалення освітньої програми, надають свої відгуки та рецензії. Під час зустрічей з експертною групою роботодавці висловлювали пропозиції щодо посилення навичок практичної підготовки студентів, підвищення рівня володіння іноземними мовами. Так, на вимогу роботодавців до обов'язкових компонентів ОП було включено «Ділове та академічне письмо іноземною мовою». Таким чином, взаємодія із роботодавцями щодо перегляду ОП та забезпечення її якості носить серйозний та постійний характер. Та оприлюднення результатів такої співпраці потребує вдосконалення. Рекомендовано розмішувати на сторінці кафедри менеджменту відповідні протоколи проведених з роботодавцями зустрічей.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

ОП акредитується вперше, але інтерв'ю із роботодавцями показало, що майже всі вони є випускниками академії за різними спеціальностями. Випускники підтримують ініціативи академії, проводять зустрічі зі студентами, беруть участь в організації проходження практичної підготовки здобувачів вищої освіти. НПП вказали, що вони мають можливість спілкування та комунікації зі здобувачами та випускниками інших ОП через соціальні мережі та через різноманітні месенджери вони прослідковують тенденції розвитку та кар'єрного зростання здобувачів та випускників академії. Позитивною практикою є також те, що на сайті ЗВО у розділі «Випускники» розміщена актуальна інформація про поточні вакансії від підприємств-партнерів за різними спеціальностями, а також створено Клуб випускників ДДМА (посилання: <http://www.dgma.donetsk.ua/klub-vipusknikiv.html>).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система забезпечення якості ДДМА спирається на низку внутрішніх нормативних актів, таких як Положення про організацію освітнього процесу, Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (посилання: <https://cutt.ly/OgReGzu>), регулюється спеціально створеним відділом, який діє згідно Положення про відділ з внутрішнього забезпечення якості вищої освіти Донбаської державної машинобудівної академії (посилання: <https://cutt.ly/xgReH5I>). Всі зазначені нормативні акти і передбачені ними процедури дозволяють вчасно виявляти недоліки ОП та швидко реагувати на них. Зважаючи на те, що ОП «Маркетинг» є новою, пройшла всі етапи попереднього обговорення зі стейкхолдерами і була схвалена на засіданні кафедри менеджменту 19 травня 2020 р., недоліків у її реалізації відділом внутрішнього забезпечення якості за весь період не було виявлено. Результати інтерв'ю з керівником відділу з внутрішнього забезпечення якості вищої освіти ДДМА та іншими посадовими особами академії дозволяють стверджувати, що розроблені процедури внутрішньої системи забезпечення якості здатні виявляти та дозволяють адекватно реагувати на недоліки ОП, а також поширювати позитивні практики, наявні на ОП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Попередніх акредитаційних експертиз за цією ОП не проводилось, але при формуванні програми гарант та академічний персонал використали Стандарт вищої освіти за другим (магістерським) рівнем спеціальності 075 «Маркетинг» (2019 р.), а також спиралась на висновки та рекомендації експертів за спорідненими ОП ДДМА (посилання: <https://cutt.ly/ygRe2NI>).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Експертна перевірка довела, що в ДДМА створено систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Ця система включає діяльність відповідного відділу з внутрішнього забезпечення якості вищої освіти завданням якого є створення умов функціонування системи забезпечення академії внутрішньої якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (внутрішнього забезпечення якості), реалізація політики академії щодо забезпечення якості освітніх послуг, практична реалізація плану впровадження дієвого механізму внутрішнього забезпечення якості освітніх послуг для активізації та удосконалення діяльності академії (посилання: <http://www.dgma.donetsk.ua/viddil-z-vnutrishnogo-zabezpechennya-yakosti-vischoyi-osviti.html>), який діє на підставі «Положення про відділ з внутрішнього

забезпечення якості вищої освіти ДМА» (посилання: <https://cutt.ly/EgRrvGZ>); розроблену політику закладу і процедури забезпечення якості; періодичний перегляд та моніторинг освітніх програм; забезпечення якості викладацького складу; публічне оприлюднення інформації. В академії затверджено Стандарт академічної доброчесності (посилання: <https://cutt.ly/bgRrWdK>), Тимчасове положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у навчальній та науководослідній роботі учасників освітнього процесу у ДДМА (посилання: <https://cutt.ly/ogRrRsE>), Положення про роботу з обдарованими здобувачами вищої освіти (посилання: <https://cutt.ly/4gRrYkB>), які є частиною системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти. Система внутрішнього забезпечення якості освіти, яка є інструментом для ефективного керівництва всіма процесами діяльності ЗВО, формується відповідно до стандарту серії ISO 9001:2009 та згідно з вимогами Європейських стандартів гарантії якості освіти ESG. Однак комплексна оцінка експертною групою освітнього середовища засвідчує необхідність кращого оприлюднення результатів діяльності відділу з внутрішнього забезпечення якості вищої освіти на офіційному сайті академії.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Експертна оцінка системи внутрішнього забезпечення якості як ЗВО в цілому, так і ОП «Маркетинг» зокрема дозволяє стверджувати, що вона є дієвою, ґрунтується на розроблених нормативних документах і процедурах, які публічно оприлюднені і забезпечують та регулюють освітній процес в академії і на ОП. Достатньо повний перелік документів, що регламентують внутрішнє забезпечення якості, оприлюднено на офіційній веб-сторінці ЗВО та кафедри. Наявна культура якості, що сприяє розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за ОП, що акредитується, процедури перегляду і оновлення ОП є чіткими та зрозумілими.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкою стороною можна вважати те, що інформація про результати робочих зустрічей з роботодавцями, а також інформація про результати роботи відділу з внутрішнього забезпечення якості вищої освіти не достатньо мірою висвітлюється на веб-сторінках кафедри та відділу. Зважаючи на велику роботу, що ведеться в академії по забезпеченню якості освітнього процесу і наявність спеціально створеного відділу з внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, рекомендовано зазначеному відділу оприлюднювати результати своєї роботи окремо на власній сторінці, а не у загальній стрічці новин академії. Це допоможе всім стейкхолдерам краще орієнтуватись у цьому напрямі діяльності ДДМА. Аналогічну рекомендацію надано кафедрі менеджменту щодо оприлюднення результатів робочих зустрічей з роботодавцями - розміщувати на сторінці кафедри відповідні протоколи з результатами прийнятих рішень.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

За результатами експертної оцінки визначено, що ОП має достатній рівень узгодженості з якісними характеристиками критерію 8 за підкритеріями 8.1, 8.2, 8.4, 8.6. Розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОП «Маркетинг» відбувається згідно із визначеною загальноінституційною політикою та процедурами внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ДДМА. Здобувачі вищої освіти й роботодавці залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості. Враховуючи певну узгодженість за підкритеріями 8.3, 8.5 і 8.7, голістичний підхід в оцінюванні, релевантність фактів і їх контексту, а також те, що визначені недоліки не є критичними і не впливають на підсумковий рівень критерію, експертна група дійшла висновку, що ОП та освітня діяльність за програмою загалом відповідають Критерію 8 з недоліками, що не є суттєвими. Пропозиції щодо посилення слабких сторін ОП «Маркетинг» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за ступенем вищої освіти «магістр» мають рекомендаційний характер та не впливають на підсумковий рівень критерію.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Під час акредитаційної експертизи було визначено, що в ДДМА достатньо чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. До основних внутрішніх нормативно-правових актів, які регулюють освітній процес належать: Статут ДДМА (посилання: <http://www.dgma.donetsk.ua/docs/sertificaty/statut.pdf>); Правила внутрішнього розпорядку ДДМА (посилання: http://www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/pravila_vnutrishniogo_rozporyadku.pdf); Положення про організацію освітнього процесу в ДДМА (посилання: <https://cutt.ly/pgWMaYs>); Положення про навчання студентів ДДМА за індивідуальним графіком (посилання: <https://cutt.ly/ggWMgX6>); Положення про порядок та умови обрання здобувачами вищої освіти вибіркового дисциплін у ДДМА (посилання: <https://cutt.ly/6gWMckr>); Положення про організацію і контроль самостійної позааудиторної роботи студентів у ДДМА (посилання: <https://cutt.ly/CgWMIJk>); Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти у ДДМА (посилання: <https://cutt.ly/egWM3CY>); Тимчасове положення Про запобігання та виявлення академічного плагіату у навчальній та науково – дослідній роботі учасників освітнього процесу у ДДМА (посилання: <https://cutt.ly/JgW1r4M>); Положення про експертну комісію в ДДМА (посилання: <https://cutt.ly/dgW1aim>); Антикорупційна програма Державного закладу вищої освіти «Донбаська державна машинобудівна академія» на 2018-2020 роки (посилання: <https://cutt.ly/ngW1xIF>); Стандарт академічної доброчесності ДДМА (посилання: <https://cutt.ly/bgW1mBK>); Положення про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій у ДДМА (посилання: <https://cutt.ly/BgW1ONa>); Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти (посилання: <https://cutt.ly/BgW1JAM>); Положення про навчальний дистанційний курс і організацію навчального процесу за заочною (заочно-дистанційною) формою в системі Moodle DDMA (посилання : <https://cutt.ly/agW1NzX>) та ін. документи розміщені у вільному доступі на сайті академії в розділі «Нормативні акти», в яких викладені основні положення щодо організації та проведення освітнього процесу в ДДМА, чітко і зрозуміло визначені права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу; інформація щодо організації освітнього процесу за результатами проведення зустрічей під час виїзної експертизи було встановлено, що усі учасники освітнього процесу мають необмежений доступ до інформації та ознайомлені з документами, що регулюють права і обов'язки усіх учасників освітнього процесу, а також дотримуються цих правил під час реалізації освітньої програми.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект ОП «Маркетинг» було опубліковано на сайті ДДМА заздалегідь. Він знаходиться у вільному доступі (посилання: <http://www.dgma.donetsk.ua/19-05-2020-555-obgovorennnya-osvitnih-program.html>), пропонується до громадського обговорення та внесення змін до проектів освітніх програм на 2020/2021 навчальний рік. На сайті також зазначено, що зауваження та пропозиції до проектів освітніх програм можна надсилати на e-mail: zadogozhnyaya@i.ua. Під час зустрічі зі стейкхолдерами було з'ясовано, що роботодавці із цим проектом були ознайомлені, та мали змогу вносити свої зауваження. Студенти також мали змогу ознайомлення з програмою, проте прикладів своїх зауважень чи рекомендацій стосовно її змісту експертні групи не надали.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сайті ДДМА, а також на сторінці кафедри менеджменту у вільному доступі розміщено ОП «Маркетинг» (посилання: <https://cutt.ly/1gW2fAm>). У документі відображено загальну інформацію про програму, програмні компетентності, перелік компонент, форми підсумкового контролю за компонентами, структурно логічну схему освітньої програми тощо. Структурно логічна схема освітньої програми сформована достатньо чітко та логічно. На сторінці кафедри (посилання: <http://www.dgma.donetsk.ua/uvk-menedzhment.html>) розміщені навчальні плани, подано перелік ОК обов'язкових та вільного вибору, які вивчаються на ОП «Маркетинг». Силабуси всіх дисциплін є розроблені і доступні на сторінці кафедри. Обсяг інформації по ОП та освітнім компонентам що оприлюднена на сайті є достатнім і для стейкхолдерів. Під час зустрічі з експертами студенти та роботодавці підтвердили, що вони проінформовані про ОП, її цілі, результати навчання та освітні компоненти і мають вільний доступ до цієї інформації на веб-сторінці кафедри.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильних сторін чи зразкових позитивних практик не виявлено, оскільки виконання вимог за якими критерію знаходиться на рівні відповідності встановленим нормам.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Експертна група за представленою інформацією не змогла з'ясувати які конкретно пропозиції, рекомендації та зауваження вносили стейкхолдери, щодо формування ОП та які саме зміни були внесені за результатами таких пропозицій. Рекомендовано в майбутньому відображати та документально підтверджувати результати співпраці зі стейкхолдерами під час перегляду ОП з чітким зазначенням зауважень, пропозицій, рекомендацій та результатів обговорень.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

За результатами експертної оцінки визначено, що ОП «Маркетинг» має достатній рівень відповідності та узгодженості з якісними характеристиками за Критерієм 9 (включаючи підкритерії 9.1-9.3). За оцінками експертної групи веб-сайт ЗВО є інформативним, основні документи, що забезпечують якість освітнього процесу, зокрема за ОП «Маркетинг», є доступними для всіх учасників освітнього процесу на офіційному веб-сайті, що забезпечує прозорість та публічність інформаційних матеріалів та основних документів ЗВО. Правила та процедури, що регулюють права і обов'язки усіх учасників освітнього процесу чіткі і зрозумілі. З метою отримання рекомендацій та зауважень на офіційному веб-сайті ЗВО своєчасно було оприлюднено проєкт ОП. Відтак, експертна група дійшла висновку, що ОП «Маркетинг» за критерієм 9 відповідає рівню В. Визначені слабкі сторони є незначними, не впливають на підсумковий рівень критерію, пропозиції по їх посиленню носять рекомендаційний характер.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Під час акредитаційної експертизи експертній комісії вчасно на запит надавалися всі документи та матеріали, як підтверджують, доповнюють, або уточнюють задекларовані у відомостях про самооцінювання ОП положення. За повного сприяння гаранта ОП, керівництва ЗВО, адміністративного та сервісного персоналу, стейхолдерів експертами було проведено всі заплановані зустрічі у відповідності до програми дистанційної роботи експертної групи.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B

Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Вдовічена Ольга Геннадіївна

Члени експертної групи

Чайка Інна Петрівна

Ковалевський Микита Миколайович